

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Štukljeva cesta 44, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

Številka: 511-7/2024-2611

Ljubljana, 12. 9. 2025

EVA

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo o udeležbi tripartitne delegacije Republike Slovenije na 113. rednem zasedanju Mednarodne konference dela, ki je bilo v Ženevi med 2. in 13. junijem 2025 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne ..... sprejela naslednji

SKLEP:

1. Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o udeležbi tripartitne delegacije Republike Slovenije na 113. rednem zasedanju Mednarodne konference dela, ki je bilo v Ženevi med 2. in 13. junijem 2025.
2. Vlada Republike Slovenije se je seznanila z Informacijo o sprejetju Konvencije o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 192), Priporočila o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 209) ter o odobritvi Sprememb iz leta 2025 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in sicer njenega Kodeksa.
3. Vlada Republike Slovenije pošlje Konvencijo o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 192), Priporočila o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 209) in Spremembe iz leta 2025 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in sicer njenega Kodeksa, v seznanitev Odboru za zunanjo politiko Državnega zbora.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloge:

- Priloga I: Poročilo o udeležbi tripartitne delegacije Republike Slovenije na 113. rednem zasedanju Mednarodne konference dela, ki je bilo v Ženevi med 2. in 13. junijem 2025;
- Priloga II: Informacija o sprejetju pravnih standardov Mednarodne organizacije dela;
- Priloga III: Besedila Konvencije o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 192), Priporočila o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi

nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 209) ter Sprememb iz leta 2025 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in sicer njenega Kodeksa

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Lidija Šubelj, generalna direktorica Direktorata za delovna razmerja in pravice iz dela, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Tanja Podlipnik, vodja Sektorja za delovna razmerja in druge oblike dela, Direktorat za delovna razmerja in pravice iz dela, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

V Ženevi je bilo med 2. in 13. junijem 2025 113. redno zasedanje Mednarodne konference dela (v nadaljnjem besedilu: MKD), ki se ga vsako leto udeležujejo članice Mednarodne organizacije dela (v nadaljnjem besedilu: MOD) v tripartitni sestavi predstavnikov vlad ter delavskih in delodajalskih organizacij. Zasedanja se je udeležila tudi slovenska tripartitna delegacija. Letošnja MKD je bila izvedena v fizičnem formatu.

Konferenca je po posameznih odborih ter na plenarnih zasedanjih obravnavala **deset točk dnevnega reda**, od tega tri stalne. Konferenca je med dvotedenskim zasedanjem sprejela pomembne dokumente. Med drugim je z veliko večino glasov sprejela **Konvencijo in Priporočilo o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju**, ter odobrila **spremembe Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in sicer njenega Kodeksa**. Konferenca je sprejela tudi Resolucijo **o tripartitnem prispevku MOD k Drugemu svetovnemu vrhu za socialni razvoj**, Resolucijo **o statusu Palestine v MOD** ter njenih pravicah do sodelovanja na srečanjih MOD, Resolucijo **o ukrepih skladno s 33. členom Ustave MOD v zvezi z Mjanmarom** ter resolucijo s pomembnimi zaključki glede **problematike neformalne ekonomije ter spodbujanja prehodov k formalnemu delu**. Sprejet je bil tudi **program in proračun za dveletno obdobje 2026–27**. Prav tako je konferenca na svoje naslednje redno zasedanje (junij 2026) uvrstila točko **o dostojnem delu v platformni ekonomiji, in sicer v drugo razpravo z namenom sprejetja konvencije, dopolnjene s priporočilom**.

Odbor za izvajanje standardov (CAS, stalni odbor) je obravnaval in sprejel zaključke **glede 24 primerov držav (oz. 22, saj Afganistan in Nikaragva, ki sta bili tudi uvrščeni na končni seznam 24 primerov kljub večkratnim pozivom nista akreditirali svojih delegacij na konferenco, zato je odbor vsebinsko obravnaval in sprejel zaključke glede 22 primerov), in sicer v zvezi z (ne)izvajanjem določil konvencij MOD**. Obravnavani so bili tudi vsi primeri, ki jih je Odbor strokovnjakov za izvajanje konvencij in priporočil (CEACR) v svojem letošnjem poročilu uvrstil med posebno resne kršitve (tj.:

Afganistan, in sicer zaradi kršitev določil Konvencije MOD št. 111; Čad, in sicer zaradi kršitev določil Konvencije MOD št. 182; Ekvador, in sicer zaradi kršitev določil Konvencije MOD št. 98, Kirgizistan, in sicer zaradi kršitev določil Konvencije MOD št. 81, ter Libija, in sicer zaradi kršitev določil Konvencije MOD št. 29).

V okviru CAS je bilo skladno z Resolucijo o priporočenih ukrepih Administrativnega sveta skladno s 33. členom Ustave MOD v zvezi Belorusijo tudi to leto izvedeno **posebno zasedanje z namenom proučitve ukrepov beloruske vlade** za uresničitev priporočil preiskovalne komisije **v zvezi z implementacijo določil dveh temeljnih konvencij MOD, in sicer št. 87 in 98**. Beloruska vlada je tudi tokrat zavrnila osnutek zaključkov vezano na svojo državo in zahtevala glasovanje, kar sta podprli tudi Ruska federacija in Kitajska. Kljub poskusom predsedujočega po ugotovitvi konsenza je bilo na vztrajanje omenjenih držav **izvedeno glasovanje** (na način dviga rok). Zaključki so bili sprejeti. Drugič v svoji zgodovini je torej CAS glasoval o zaključkih glede primera kakšne države, kar znova predstavlja negativen odmik od uveljavljenih metod dela CAS.

Pomembnejši vsebinski poudarek je tudi **letni forum Globalne koalicije za socialno pravičnost**, ki je bil izveden 12. junija 2025 ob robu zasedanja konference. Dogodek je združil partnerje koalicije, ki jih je bilo ob otvoritvi že okoli 350. Forum so nagovorili številni udeleženci na visoki ravni, vključno z ministri (večinoma za delo) Brazilije, Španije, Konga, Tunizije, Filipinov, Cipra, Nigerije, Indije, Čila, Luksemburga, Peruja idr., predsednikom Dominikanske republike, generalnima sekretarjema Mednarodne organizacije delodajalcev (IOE, Roberto Suárez Santos) in Mednarodne konfederacije sindikatov (ITUC, Luc Triangle) ter generalne sekretarke UNCTAD (Konferenca Združenih narodov za trgovino in razvoj; *UN Trade and Development*).

Dan po zaključku konference, in sicer 14. junija 2025, je bila 354. seja Administrativnega sveta Mednarodnega urada za delo (v nadaljnjem besedilu: AS). Predstavnica Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ) se je seje udeležila kot predstavnica države opazovalke v AS v zadevnem mandatnem obdobju (junij 2024 – junij 2027).

Na letošnji MKD je Republiko Slovenijo zastopala **tripartitna delegacija v naslednji sestavi**:

- pet vladnih predstavnikov in predstavnic, in sicer iz MDDSZ: Dan Juvan (vodja delegacije), Urška Draksler (vladna delegatka), dr. Magda Zupančič (vladna delegatka), mag. Petra Bechibani (tehnična svetovalka vladnih delegatov) in Marko Bučalič¹ (tehnični svetovalec vladnih delegatov);
- dva predstavnika delavskih organizacij: Aleš Bortek in Jernej Zupančič (kot delavski delegat in nadomestni delavski delegat);
- dva predstavnika delodajalskih organizacij: Mitja Gorenšček in Karmen Fortuna Jefim (kot delodajalski delegat in nadomestna delodajalska delegatka).

Državnega sekretarja sta poleg ostalih članov delegacije med bilateralnima srečanjema ter med nastopom na plenarnem zasedanju izmenično spremljali tudi predstavnici Stalnega predstavništva Republike Slovenije pri Uradu Združenih narodov in drugih mednarodnih organizacijah v Ženevi (mag. Anita Pipan, veleposlanica, stalna predstavnica, ter Petra Trkov, svetovalka).

Delegacijo je **vodil državni sekretar na MDDSZ Dan Juvan**, ki je med plenarnim zasedanjem konference podal govor na poročilo generalnega direktorja Mednarodnega urada za delo, in sicer na temo **krepitve povezave med delovnimi mesti, pravicami in rastjo**. V svojem nagovoru je uvodoma

¹ Spletna udeležba v omejenem obsegu.

poudaril, da so krize, kot so geopolitična, podnebna, gospodarska in socialna, neposredno vplivale na življenja ljudi. Naraščajoče nezadovoljstvo ter občutek zapostavljenosti sta povzročila tudi upad zaupanja v institucije. Poudaril je, da sta zaostajanje plač za produktivnostjo ter občutek negotovosti posledica napačno izbranih politik, ter se zavzel, da delovna mesta in pravice postavimo v središče ekonomskih in finančnih politik. V nadaljevanju je navedel nekaj ukrepov, s katerimi Slovenija spodbuja pozitivno povezavo med delovnimi mesti, pravicami in rastjo. Izpostavil je zakonsko določeno minimalno plačo, ki ustreza konceptu minimalne preživetvene plače MOD, ter nedavne spremembe Zakona o delovnih razmerjih, s katerimi je Slovenija še okrepila delovnopravno zaščito delavcev. Poudaril je tudi dosežen dogovor s socialnimi partnerji o pokojninski reformi, ki odgovarja na demografske trende ter krepi solidarnostne elemente pokojninskega sistema in njegovo stabilnost. V kontekstu povečanih delovnih migracij pa je izpostavil prizadevanja za izboljšanje zaščite delavcev migrantov, ki so še posebej ranljivi na trgu dela, tudi zaradi pomanjkanja ustreznih in razumljivih informacij. Ob zaključku svojega nagovora je poudaril ključno vlogo MOD pri spodbujanju pozitivne povezave med delovnimi mesti, pravicami in rastjo ter pozdravil tripartitni prispevek MOD k drugemu svetovnemu vrhu za socialni razvoj.

Ob robu konference se je državni sekretar **bilateralno sestal** z generalnim direktorjem Mednarodnega urada za delo, Gilbertom F. Hounghojem ter predstavnikoma Mednarodne organizacije za migracije.

Vladni delegati MDDSZ so sodelovali pri delu Odbora za določanje standardov o zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, Odbora za določanje standardov o dostojnem delu v platformni ekonomiji, Odbora za splošne zadeve, Finančnega odbora vladnih predstavnikov ter Tehničnega odbora o inovativnih pristopih k reševanju problematike neformalne ekonomije, kar vključuje tudi sodelovanje pri delu koordinacije držav članic Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) za delo omenjenih odborov. Vladni delegati MDDSZ so v omejenem obsegu spremljali in sodelovali tudi pri delu Odbora za izvajanje konvencij in priporočil (CAS), vključno pri delu koordinacije držav članic EU za delo omenjenega odbora, ter na plenarnih zasedanjih konference. Slovenija je svoj delež k razpravi prispevala v okviru skupnih izjav ter stališč držav članic EU, skupine IMEC (*Industrial Market Economy Countries*) ter skupin podobnomislečnih držav.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
– prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,				

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

/

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Pri pripravi gradiva sodelovanje javnosti ni potrebno

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Luka MESEC
MINISTER

Priloga: Predlog sklepa Vlade Republike Slovenije

PREDLOG

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne ..... sprejela naslednji

SKLEP:

1. Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o udeležbi tripartitne delegacije Republike Slovenije na 113. rednem zasedanju Mednarodne konference dela, ki je bilo v Ženevi med 2. in 13. junijem 2025.
2. Vlada Republike Slovenije se je seznanila z Informacijo o sprejetju Konvencije o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 192), Priporočila o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 209) ter o odobritvi Sprememb iz leta 2025 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in sicer njenega Kodeksa.
3. Vlada Republike Slovenije pošlje Konvencijo o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 192), Priporočilo o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 209) in Spremembe iz leta 2025 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in sicer njenega Kodeksa, v seznanitev Odboru za zunanjo politiko Državnega zbora.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloge:

- Priloga I: Poročilo o udeležbi tripartitne delegacije Republike Slovenije na 113. rednem zasedanju Mednarodne konference dela, ki je bilo v Ženevi med 2. in 13. junijem 2025;
- Priloga II: Informacija o sprejetju pravnih standardov Mednarodne organizacije dela;
- Priloga III: Besedila Konvencije o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 192), Priporočila o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 209) ter Sprememb iz leta 2025 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in sicer njenega Kodeksa

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje

Priloga I: Poročilo o udeležbi tripartitne delegacije Republike Slovenije na 113. rednem zasedanju Mednarodne konference dela, ki je bilo v Ženevi med 2. in 13. junijem 2025

I. UVOD

V **Ženevi** je bilo med **2. in 13. junijem 2025** 113. redno zasedanje Mednarodne konference dela (v nadaljnjem besedilu: MKD), ki se ga vsako leto udeležujejo članice Mednarodne organizacije dela (v nadaljnjem besedilu: MOD) v tripartitni sestavi predstavnikov vlad ter delavskih in delodajalskih organizacij. Zasedanja se je udeležila tudi slovenska tripartitna delegacija. Letošnja MKD je bila izvedena v fizičnem formatu (z možnostjo omejenega spremljanja tudi preko spleta).

Dan po zaključku konference, in sicer 14. junija 2025, je bila 354. seja Administrativnega sveta Mednarodnega urada za delo (v nadaljnjem besedilu: AS), ki se je udeležila predstavnica Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ).

II. VSEBINSKI OKVIR

Dnevni red letošnje konference je zajemal **deset točk, od tega tri stalne**. Konferenca je sprejela pomembne dokumente, vključno s konvencijo in priporočilom, ob robu konference pa je bil izveden tudi dogodek na visoki ravni, ki je bil posvečen letnemu forumu Globalne koalicije za socialno pravičnost.

A) Dnevni red

Konferenca je na letošnjem zasedanju v okviru **odborov** in **plenarnih zasedanj** obravnavala naslednje teme:

Stalne točke:

- I. Poročili predsednika Administrativnega sveta Mednarodnega urada za delo in generalnega direktorja Mednarodnega urada za delo (*plenarno zasedanje*);
- II. Program in proračun za obdobje 2026–27 in druga finančna vprašanja (*finančni odbor vladnih predstavnikov*);
- III. Informacije in poročila o izvajanju konvencij in priporočil – CAS (*stalni odbor*).

Točke dnevnega reda na predlog Konference ali AS:

- IV. Zaščita pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju – *določanje standardov (in sicer konvencije s spremljajočim priporočilom), druga, dokončna razprava (tehnični odbor)*;
- V. Dostojno delo v platformni ekonomiji – *določanje standardov, prva razprava (tehnični odbor)*;
- VI. Inovativni pristopi k reševanju problematike neformalne ekonomije ter spodbujanje prehodov k formalnemu delu z namenom spodbujanja dostojnega dela – *splošna razprava (tehnični odbor)*;
- VII. Tripartitni prispevek MOD k Drugemu svetovnemu vrhu za socialni razvoj, 2025 (osnutek resolucije) (*Odbor za splošne zadeve*);
- VIII. Resolucija o statusu Palestine v MOD ter njene pravice do sodelovanja na srečanjih MOD (*Odbor za splošne zadeve*);
- IX. Ukrepi skladno s 33. členom Ustave MOD za zagotovitev, da bo Mjanmar uresničil priporočila preiskovalne komisije (*Odbor za splošne zadeve*);

X. Odobritev sprememb Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in sicer njenega kodeksa (*Odbor za splošne zadeve*).

1. Poročili generalnega direktorja Mednarodnega urada za delo in predsednika Administrativnega sveta Mednarodnega urada za delo – PLENARNO ZASEDANJE

Generalni direktor Mednarodnega urada za delo (v nadaljnjem besedilu: Urad) Gilbert Fossoun Hounbo je konferenci predložil v obravnavo svoje letošnje poročilo z naslovom: **Krepitev povezave med delovnimi mesti, pravicami in rastjo**.

V svojem govoru, ki ga je podal med otvoritvenim zasedanjem konference, je generalni direktor uvodoma izpostavil nekatere ugotovitve, ki so predstavljene v številnih publikacijah Urada. Najnovejše napovedi glede **trenda zaposlovanja** predvidevajo, da bo leta 2025 ustvarjenih 53 milijonov delovnih mest, kar je 7 milijonov manj glede na napovedi z oktobra 2024. Znižanje je posledica upočasnjene svetovne gospodarske rasti, predvsem zaradi trgovinskih napetosti. Opozoril je tudi na študijo Urada o **umetni inteligenci**. Urad je v slednji na podlagi na novo oblikovanega indeksa izpostavljenosti predstavil izsledke meritev stopnje ranljivosti različnih poklicev na umetno inteligenco. Skladno z ugotovitvami je kar četrtina delovnih mest ali dejavnosti zelo izpostavljenih. Tudi te ugotovitve potrjujejo osrednjo vlogo, ki jo je treba dati zaposlovanju in dostojnemu delu tako na nacionalni kot na globalni ravni, ter strateški pomen mandata MOD v svetu (tudi svetu dela), ki je podvržen velikim spremembam.

V nadaljevanju je poudaril, da so za **multilateralne institucije turbulentni in negotovi časi**, kar povzroča zaskrbljenost glede prihodnosti multilateralizma. Poudaril je, da je v teh razmerah treba imeti pogum in sposobnost prilagajanja ter vizijo za naprej. Trenutne razmere nalagajo **dolžnost reform** v smeri večje učinkovitosti. V okviru reforme multilateralizma in sistema Združenih narodov mora MOD optimizirati učinkovitost ter hkrati okrepiti zmogljivost za podporo konstituentom na področjih, kot so temeljna načela in pravice pri delu, ter zagotavljati tehnično podporo na terenu skupaj z državami članicami in socialnimi partnerji.

Izpostavil je tudi **osrednji pomen mandata MOD za določanje standardov**, ki je pomembnejši kot kdaj koli prej. Pri tem ne gre le za razvoj mednarodnih standardov dela in zagotavljanje njihovega izvajanja in nadzora, pač pa je nujno zagotoviti tudi enake konkurenčne pogoje v svetovnem gospodarstvu, ki se hitro spreminja in je vse bolj povezano. Potrebni so odločni in dosledni ukrepi za spodbujanje socialne pravičnosti, in sicer z boljšim ravnovesjem med ekonomskimi, socialnimi in okoljskimi vidiki.

V nadaljevanju je izpostavil še nekatere točke dnevnega reda letošnje konference, vključno z resolucijo o tripartitnem prispevku MOD k Drugemu svetovnemu vrhu za socialni razvoj, določanjem standardov o dostojnem delu v platformni ekonomiji ter programom in proračunom. Glede slednjega je še posebej pozval delegate konference k odgovornosti ter k sprejetju proračuna, kar bo omogočilo MOD, da še naprej izpolnjuje svoj mandat. V povezavi s svojim poročilom, ki ga je predložil konferenci, pa je med drugim poudaril, da spodbujanje vključujoče gospodarske rasti, pravic delavcev in okrepljenih institucij pomeni tudi ohranitev demokratičnih vrednot v svetu dela.

Govor je zaključil z zahvalo konstituentom za podporo Globalni koaliciji za socialno pravičnost ter poudaril, da je za uspešno spodbujanje pravičnejše globalizacije treba preseči institucionalne silose preteklosti.

Poročilo generalnega direktorja (Krepitev povezave med delovnimi mesti, pravicami in rastjo) je dostopno na:

<https://www.ilo.org/resource/conference-paper/ilc/113/jobs-rights-and-growth-reinforcing-connection-report-director-general>

Skladno s prakso² je poročilo generalnega direktorja priložena tudi priloga, in sicer o **položaju delavcev na zasedenih arabskih (palestinskih) ozemljih** (<https://www.ilo.org/resource/conference-paper/ilc/113/situation-workers-occupied-arab-territories>).

Predsednik AS Seong Deok Yun (ambasador, stalni predstavnik, Južna Koreja) je konferenci predložil poročilo o delu AS od junija 2024 do junija 2025.

Poročilo predsednika AS je dostopno na:

<https://www.ilo.org/resource/conference-paper/ilc/113/report-chairperson-governing-body-period-2024-%E2%80%93-2025>

Državni sekretar na MDDSZ Dan Juvan je med plenarnim zasedanjem konference 6. junija 2025 podal govor na poročilo generalnega direktorja (glej poglavje II).

2. Proračunska, programska in druga vprašanja – ZASEDANJE STALNEGA ODBORA (Finančni odbor vladnih predstavnikov)

Člani odbora so obravnavali osnutek programa in proračuna za obdobje 2026–27, finančno poročilo in konsolidirane finančne izkaze za leto 2024, oceno obsega prispevkov za proračun za leti 2026 in 2027 ter druge finančne in administrativne zadeve.

Na podlagi dela odbora je konferenca med plenarnim zasedanjem 9. (in 10.) junija 2025 sprejela **poročilo odbora in naslednje resolucije**:

- glede finančnega poročila in konsolidiranih računovodskih izkazih za leto 2024 (dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/record-decisions/resolution-concerning-financial-report-and-audited-consolidated-financial-0>),
- glede imenovanj v Odbor za pokojnine uslužbencev Mednarodnega urada za delo (dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/record-decisions/resolution-concerning-appointments-ilo-staff-pension-committee-united>),
- glede ocenjenega obsega prispevkov za proračun za leti 2026 in 2027 (dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/record-decisions/resolution-concerning-scale-assessments-contributions-budget-2026-and-2027>) ter
- z glasovanjem glede sprejetja programa in proračuna za obdobje 2026–27 (dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/record-decisions/resolution-concerning-adoption-programme-and-budget-2026%E2%80%9327-and-allocation>).

---

² Skladno z resolucijo konference iz leta 1980 (sprejeta v okviru 66. zasedanja MKD).

Ocenjeni prispevek Republike Slovenije za leto 2026 znaša 0,077 % proračuna MOD oziroma 293 759 CHF (**neto 290 870 CHF**), kar približno ustreza prispevkom Slovenije prejšnjih let oz. pomeni nekoliko zmanjšanje. MDDSZ je poravnalo članarino MOD za leto 2025 v višini 305 320 CHF (neto).

Po pričakovanjih (ter skladno s situacijo tekom letošnje marčevske seje AS ter med zasedanjem finančnega odbora v okviru 111. MKD leta 2023) se je razprava znotraj finančnega odbora vladnih predstavnikov osredotočala na t.i. nekonsenzualni jezik, ki ga vsebuje program (spolna usmerjenost in spolna identiteta – SOGI).

Slovenija se je tudi tokrat, in sicer v okviru koordinacije držav članic Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) ter koordinacije skupine podobnomislečnih držav³, zavzemala za sprejetje programa in proračuna, kot ga je odobril AS med svojo 353. sejo (v marcu 2025), ki ohranja izrecno navedbo skupin (oz. osebnih okoliščin), ki so še posebej izpostavljene diskriminaciji, vključno na podlagi spolne usmerjenosti in spolne identitete. Afriška skupina ter arabsko-islamske kooperacije (Arabska skupina, Organizacija islamskega sodelovanja) so nastopile z amandmaji k resoluciji (ki so med drugim vsebovali navodila Uradu, da naj se v prihodnjih dokumentih izogne rabi t.i. kontroverznega jezika, ki ne uživa mednarodnega političnega in pravnega konsenza), ki pa niso imeli zadostne podpore. EU in skupina podobnomislečnih držav, vključno s Slovenijo, smo podpirali osnutek resolucije, kot je bil osnovan s strani Urada.

Razprava je bila v prvem tednu v okviru odbora relativno hitro zaključena, in sicer s predložitvijo amandmaja s strani predsedujočega odboru, ki je odražal jezik, ki je bil že sprejet v okviru marčevskega zasedanja AS. Finančni odbor je zadevno resolucijo sprejel s konsenzom. Besedilo programa ostaja nedotaknjeno (vključno z izrecno navedbo spolne usmerjenosti in spolne identitete), sama resolucija pa povzema odločitev, ki jo je sprejel AS med svojim marčevskim zasedanjem. Resolucija tako izrecno poudarja obveznost in zavezanost MOD, da se bori proti kateri koli obliki diskriminacije in izključevanja na kateri koli podlagi, hkrati pa izrecno navaja oz. priznava razhajanje mnenj glede rabe izrazov spolna usmerjenost in spolna identiteta, omenja odločitev AS, da na novembrsko zasedanje AS (2025) uvrsti točko v razpravo glede izzivov v zvezi z uporabo načela nediskriminacije v svetu dela ter izrecno potrjuje, da Urad na nacionalni ravni nudi tehnično pomoč na zahtevo in ob upoštevanju nacionalnih razmer in okoliščin. Resolucija, kot sprejeta s strani Finančnega odbora, je bila predložena konferenci v glasovanje.

Konferenca je zadevno resolucijo z veliko večino glasov sprejela, in sicer s 466 glasovi ZA, enim PROTI ter 6 vzdržanimi. Vladni delegatki slovenske tripartitne delegacije sta glasovali ZA sprejetje, prav tako delavski delegat in delodajalska delegatka slovenske tripartitne delegacije. Sprejetje proračuna pomeni tudi, da MOD tudi po decembru 2025 nadaljuje s svojim delovanjem.

Rezultati glasovanja so dostopni na:

<https://www.ilo.org/resource/conference-paper/ilc/113/r%C3%A9sultats-du-vote-par-appel-nominal-sur-ladoption-du-programme-et-budget>

Poudariti sicer velja, da gre za precejšnji odmik od izida, ki je bil sprejet v okviru 111. zasedanja MKD leta 2023 (ko je tudi resolucija ostala nedotaknjena). Vendar v luči spremenjenih okoliščin

---

³ Države GRULAC, večina držav EU in IMEC.

(predvsem spremenjenega stališča Združenih držav Amerike (v nadaljnjem besedilu: ZDA)⁴ glede SOGI in tudi sicer v multilateralnem sistemu) lahko ohranitev izrecne navedbe SOGI v programu organizacije kljub vsemu ocenimo kot uspeh.

Omenjamo tudi, da skladno s pozivi (tudi največjih kontributork), podanimi že tekom marčevskega zasedanja AS, sprejeti proračun sledi pristopu ničelne nominalne rasti.

Poročilo Finančnega odbora je dostopno na:

<https://www.ilo.org/resource/record-proceedings/ilc/113/report-finance-committee-2025>

Zapisnik plenarnega zasedanja, v okviru katerega je bilo poročilo obravnavano in odobreno ter sprejeti zgoraj navedene resolucije, je dostopen na:

<https://www.ilo.org/resource/record-proceedings/ilc/113/plenary-sitting-report-finance-committee-2025>

Poleg skupnih izjav EU, se je Slovenija pridružila tudi izjavam skupine podobnomislečnih držav.

Pri delu odbora ter delu koordinacije držav članic EU in skupine podobnomislečnih držav za delo tega odbora je sodelovala vladna delegatka, predstavnica MDDSZ.

3. Informacije in poročila o izvajanju konvencij in priporočil – ZASEDANJE STALNEGA ODBORA

Odbor za izvajanje konvencij in priporočil (v nadaljnjem besedilu: CAS) je obravnaval Poročilo Odbora strokovnjakov za izvajanje konvencij in priporočil (v nadaljnjem besedilu: CEACR), ki je sestavljen iz dveh sklopov. Prvi del vsebuje opažanja o uresničevanju določil ratificiranih konvencij (na podlagi informacij in poročil, ki so jih predložile države v skladu z 22. in 35. členom Ustave MOD).⁵ Drugi del je splošna raziskava (na podlagi poročil in informacij, ki so jih predložile države v skladu z 19. členom Ustave MOD).⁶ Tokratna splošna raziskava je zadevala **celovito varstvo v primeru poškodb pri delu**.

Na podlagi letnega poročila CEACR je CAS med drugim **obravnaval ter sprejel sklepe o 24 (oz. 22) primerih, in sicer v zvezi z (ne)izvajanjem določil konvencij MOD**. Države, ki so bile uvrščene na končni seznam 24 držav, so:

Bolivija (z vidika (ne)izvajanja Konvencij št. 162/167), Burundi (Konvencija št. 94), Salvador (Konvencija št. 98), Gruzija (Konvencija št. 87), Gana (Konvencija št. 103), Gvineja Bissau (Konvencija št. 26), Honduras (Konvencija št. 87), Madžarska (Konvencija št. 87), Iran (Konvencija št. 111), Irak (Konvencija št. 87), Malezija (Konvencija št. 98), Nepal (Konvencija št. 98), Nikaragva (Konvencija št. 169), Panama (Konvenciji št. 122), Moldavija (Konvenciji št. 98),

---

⁴ Letni prispevek (članarina) ZDA v redni proračun MOD tudi v letu 2026 ostaja 22 % celotnega proračuna organizacije, s čimer ZDA ohranjajo status največje kontributork v redni proračun. Tu omenjamo tudi, da se delež prispevka Kitajske v redni proračun MOD povečuje za skoraj 5 odstotnih točk - iz okoli 15 % na okoli 20 %, s čimer so postale druga največja kontributorka v redni proračun MOD.

⁵ Dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/conference-paper/application-international-labour-standards-2025>

⁶ Dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/conference-paper/achieving-comprehensive-employment-injury-protection>

Slovaška (Konvencija št. 144), Šrilanka (Konvencija št. 138), Uzbekistan (Konvenciji št. 81/129) in Zambija (Konvencija št. 29).

Na seznam so bili uvrščeni tudi vsi primeri, ki jih je CEACR v svojem letošnjem poročilu uvrstil med posebno resne kršitve (t.i. *double footnoted cases*):

- Afganistan, in sicer za primer izvajanja določil Konvencije MOD št. 111;
- Čad, in sicer za primer izvajanja določil Konvencije MOD št. 182;
- Ekvador, in sicer za primer izvajanja določil Konvencije MOD št. 98;
- Kirgizistan, in sicer za primer izvajanja določil Konvencije MOD št. 81;
- Libija, in sicer za primer izvajanja določil Konvencije MOD št. 29.

Odbor je vsebinsko obravnaval in sprejel zaključke glede **22 primerov. Afganistan in Nikaragva**⁷ namreč nista akreditirali svojih delegacij na konferenco. Vladi se prav tako nista odzvali na pozive s strani sekretariata odbora niti na pozive, objavljene v dnevni programi konference. V takšnih primerih odbor ne preučuje vsebine primerov, pač pa v poročilu izpostavi pomen tematik, ki se nanašajo na primere. Gre za obžalovanja vredne situacije, ki slabijo nadzorno funkcijo MOD. Še več, zavračanje sodelovanja, transparentnosti in tripartitnega dialoga ovira tudi možnost napredka in preseganja vrzeli v uresničevanju mednarodnih standardov dela, tripartitne konstituyente določene države pa prikrajša tudi za tehnično pomoč Urada, ki jo navadno v svojih zaključkih priporoči odbor.

Slovenije ni bilo med obravnavanimi primeri.

V skladu s prvim odstavkom Resolucije o priporočenih ukrepih AS skladno s 33. členom Ustave MOD **v zvezi z Belorusijo**, ki jo je sprejela MKD med svojim 111. zasedanjem⁸, je bilo v okviru CAS tudi letos izvedeno **posebno zasedanje** z namenom proučitve ukrepov beloruske vlade za uresničitev priporočil preiskovalne komisije v zvezi z implementacijo določil dveh temeljnih konvencij MOD. Omenjeno posebno zasedanje je bilo 7. junija 2025. Resolucija, ki je bila sprejeta med 111. MKD, se torej nanaša na dolgotrajno⁹ nespoštovanje ter resne kršitve s strani beloruske vlade določil dveh temeljnih konvencij MOD, in sicer Konvencije št. 87 o sindikalnih svoboščinah in varstvu sindikalnih pravic, 1948 ter Konvencije št. 98 o uporabi načel o pravicah organiziranja in kolektivnega dogovarjanja, 1949. Beloruska vlada je tudi tokat tekom razprav vse očitke

---

⁷ Konec februarja 2025 je Nikaragva naznanila izstop iz MOD (dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/conference-paper/gb/gb353/communication-government-republic-nicaragua-under-article-15-constitution>), saj naj bi AS sprejemal 'pristranske in neobjektivne' odločitve glede njihove države, Urad pa pripravljaj poročila, ki temeljijo na 'izkrivljenih informacijah'. Tako so skladno s petim odstavkom 1. člena Ustave MOD naznanili 'nepreklicen' izstop iz te organizacije. Nikaragva je bila sicer opozorjena, da bo njihova namera začela skladno z določili Ustave MOD veljati šele dve leti po naznanitvi (to je 28. februarja 2027), pri čemer mora izpolniti tudi vse finančne obveznosti do organizacije, prav tako pa Nikaragvo še naprej zavezujejo vse konvencije MOD, ki jih je ratificirala. Poudarjamo, da je država obravnavana tudi znotraj drugih nadzornih mehanizmov MOD (npr. v okviru AS zaradi sproženega pritožbenega postopka skladno 26. členom Ustave MOD zaradi nespoštovanja Konvencij št. 87, 98, 111 in 144). Gre pa za zelo problematičen primer že zaradi vztrajnega zavračanja kakršnega koli sodelovanja s strani države, proti kateri je pritožba uperjena.

⁸ Dostopno na: https://www.ilo.org/ilc/ILCSessions/111/reports/texts-adopted/WCMS_886022/lang-en/index.htm

⁹ Primer je znotraj nadzornega mehanizma MOD odprt več kot dvajset let (prva pritožba v tej zadevi je bila v okviru Odbora za svobodo združevanja obravnavana že leta 1995). Leta 2004 je bila ustanovljena preiskovalna komisija, ki je ugotovila vmešavanje beloruske vlade v delavsko gibanje ter kršitev Konvencij MOD št. 87 in 98 s strani beloruske vlade. Kljub dolgoletni redni obravnavi v okviru nadzornih mehanizmov MOD je beloruska vlada vztrajno zavračala in/ali ignorirala priporočila preiskovalne komisije, situacija glede nespoštovanja svobode združevanja pa se je še poslabšala.

konstituentov ter nadzornih organov zavračala kot politično motivirane ter izven mandata MOD, kljub temu da je primer znotraj nadzornega mehanizma MOD odprt že desetletja.

Med zasedanjem odbora, 12. junija 2025, v okviru katerega so člani odbora s konsenzom sprejeli sklepe (oz. zaključke) glede obravnavanih primerov držav, je Belorusija zavrnila osnutek zaključkov vezano na svojo državo in zahtevala glasovanje, kar sta podprli tudi Ruska federacija in Kitajska. Kljub poskusom predsedujočega po ugotovitvi konsenza je bilo na vztrajanje omenjenih držav **izvedeno glasovanje** na način dviga rok. Drugič v svoji zgodovini je torej CAS glasoval o zaključkih glede primera kakšne države, kar znova predstavlja negativen odmik od uveljavljenih metod dela CAS. Rezultati so bili sledeči: 2584 ZA, 72 PROTI in 112 vzdržanih, pri čemer poudarjamo, da gre za **utežene glasove**. Glasovalna moč znotraj konferenčnega odbora je namreč sledeča: 1/3 glasov ima delavska stran odbora, 1/3 glasov delodajalska in 1/3 glasov vladna stran. Vsi predstavniki delavske in delodajalske strani so glasovali za zaključke (kar je že pomenilo 2/3 glasov v prid zaključkom), prav tako velika večina vladnih predstavnikov, tudi Slovenija. Poleg skupne izjave EU je bila vezano na ta primer podana tudi čezregionalna izjava podobnomislečih, ki se ji je pridružila tudi Slovenija.

Odbor je razpravljal tudi o zagotavljanju celovitega varstva v primeru poškodb pri delu. Razprava je temeljila na zgoraj omenjenem poročilu CEACR, ki zadeva splošno raziskavo.

Konferenca je med plenarnim zasedanjem 13. junija 2025 odobrila poročilo odbora CAS (brez glasovanja).

Poročilo odbora (v dveh delih) je dostopno na:

<https://www.ilo.org/international-labour-conference/113th-session-international-labour-conference/committees-113th-session-international-labour-conference/committee-application-standards/report-committee-can-2025>

Delo odbora ter delo koordinacije držav članic EU za delo tega odbora je spremljala ter v omejenem obsegu pri njem sodelovala vladna delegatka, predstavnica MDDSZ, pri čemer je točke s poudarjeno politično vsebino uskladila z Ministrstvom za zunanje in evropske zadeve (v nadaljnjem besedilu: MZEZ).

4. Zaščita pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju (določanje standardov, druga razprava) – ZASEDANJE TEHNIČNEGA ODBORA

Na letošnjem zasedanju MKD je potekala druga in dokončna razprava o **zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju** z namenom sprejetja konvencije, dopolnjene s priporočilom, in sicer skladno z resolucijo, sprejeto med lanskoletnim zasedanjem konference.¹⁰ Omenjena točka dnevnega reda pomeni torej eno izmed faz postopka dvojne razprave v dvoletnem procesu **določanja standarda MOD**. Prejšnje leto je bila v okviru 112. zasedanja MKD izvedena prva razprava.

Urad je kot podlago za **drugo razpravo** pripravil poročila, med drugim tudi IV(4) (dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/conference-paper/ilc/113/protection-against-biological-hazards->

---

¹⁰ <https://www.ilo.org/resource/record-decisions/resolution-place-agenda-next-ordinary-session-conference-item-entitled>

[working-environment-proposed](#) in <https://www.ilo.org/resource/conference-paper/ilc/113/protection-against-biological-hazards-working-environment-addendum>), v katerem so zbrani prejeti odzivi vlad ter organizacij delavcev in delodajalcev na osnutek konvencije in priporočila po prvi razpravi med 112. MKD, ter besedilo osnutka konvencije in priporočila, ki je bilo pripravljeno na podlagi lanskoletnih razprav ter prejetih odzivov ter je služilo kot podlaga za razpravo tekom letošnjega zasedanja odbora. Osnutek določil je bil torej med 113. zasedanjem konference **ponovno obravnavan**.

Nekaj ključnih točk razprave s poudarkom na stališčih EU:

EU in njene države članice so se tudi med tokratno razpravo zavzemale za vitko konvencijo, dopolnjeno s priporočilom. EU in njene države članice bi lahko podprle tudi obsežnejše priporočilo, kot je bilo naposled sprejeto, saj obstoječ pravni red EU urejuje področje varnosti in zdravja pri delu tudi v delu z biološkimi dejavniki. Splošno stališče EU je bilo, da so aktivnosti v zvezi z biološkimi tveganji integralni del izvajanja strategije o varnosti in zdravju pri delu na nacionalni ravni, ob upoštevanju pravnega reda EU na tem področju. Konsenz držav članic EU, vključno s Slovenijo, je bil tudi, da mora biti vsebina konvencije v okviru obstoječe zakonodaje oz. pravega reda EU. Slednje pomeni, da se je EU zavzemala, da se konvencija osredotoči na ukrepe v delovnem okolju, saj ukrepi, ki se nanašajo na področje javnega zdravja ne sodijo v delovnopravno področje, če pa že, naj bodo del priporočila. Države so bile prav tako precej enotne, da v dokumentu ne gre mešati področja načrtovanja pripravljenosti in odziva na zdravstvene grožnje (npr. epidemije, pandemije), kar sodi na področje javnega zdravja, z ukrepi za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu, ki so potrebni v delovnem okolju, kjer so zaposleni izpostavljeni biološkemu dejavniku. Poudariti velja, da imata tako EU¹¹ kot tudi Slovenija na področju varnosti in zdravja pri delu z biološkimi dejavniki že sprejet pravni red, zato je bil naš skupni interes, da sta tako konvencija in priporočilo čim bližje ureditvi, ki smo ji že zavezani.

Konferenca je 13. junija 2025 med plenarnim zasedanjem z glasovanjem ter z veliko večino (več kot dvotretjinsko) glasov **sprejela tako konvencijo kot priporočilo**. Konvencija je bila sprejeta s 406 glasovi ZA, 12 proti ter 13 vzdržanimi, priporočilo pa s 390 glasovi za, 20 proti ter 21 vzdržanimi. Vladni delegatki slovenske tripartitne delegacije sta glasovali tako ZA sprejem konvencije kot priporočila. Za sprejem obeh instrumentov sta glasovala tudi delavski delegat in delodajalska delegatka slovenske tripartitne delegacije.

REZULTATI:

Konvencija št. 192	ZA	PROTI	VZDRŽANI
	406	12	13
Priporočilo št. 209	ZA	PROTI	VZDRŽANI
	390	20	21

Rezultati glasovanja so dostopni na:

<https://www.ilo.org/resource/conference-paper/ilc/113/results-record-vote-adoption-biological-hazards-working-environment>

Besedilo sprejete Konvencije št. 192 (verodostojna različica v angleškem, francoskem in španskem jeziku) je dostopno na:

<https://wwwex.ilo.org/dyn/r/normlex/files/static/v126Y/authentic/C192-authentic.pdf>

¹¹ Glej eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32000L0054

Besedilo sprejetega Priporočila št. 209 (verodostojna različica v angleškem, francoskem in španskem jeziku) je dostopno na:

<https://wwwex.ilo.org/dyn/r/normlex/files/static/v126Y/authentic/R209-authentic.pdf>

Oba sprejeta instrumenta predstavljata močan in prilagodljiv okvir za preprečevanje bioloških nevarnosti na vseh vrstah delovnih mest in v vseh dejavnostih ter sta pomemben dosežek, saj, med drugim, zapolnjujeta regulatorno vrzel v korpusu mednarodnih standardov dela na področju obvladovanja in preprečevanja tveganj v povezavi z biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju. Pandemija COVID-19 je še poudarila pomembnost zapolnitve te vrzeli. Konvencija in spremljajoče priporočilo predstavljata prva mednarodna instrumenta, ki na svetovni ravni posebej obravnavata biološke nevarnosti v delovnem okolju. Sprejeta konvencija poziva države članice, naj oblikujejo notranje politike in sprejmejo ukrepe na področju varnosti in zdravja pri delu, ki vključujejo preprečevanje in zaščito pred biološkimi nevarnostmi ter razvoj ukrepov za pripravljenost in odzivanje na nesreče in izredne razmere. Od delodajalcev zahteva, da v sodelovanju z delavci sprejmejo preventivne in zaščitne ukrepe. Spremljajoče priporočilo vsebuje podrobnejše smernice za izvajanje, vključno z oceno tveganja, sistemi odkrivanja in zgodnjega opozarjanja, ukrepi za pripravljenost in odzivanje (na primer v primeru izbruhov epidemij ali pandemij) ter usposabljanjem. Podrobneje opredeljuje biološke nevarnosti in tveganja ter navaja poti izpostavljenosti in prenosa – kot so poti po zraku, pri stiku ali prek prenašalcev.

Več o vsebini instrumentov je dostopno v prilogi II tega gradiva, neuradna prevoda obeh instrumentov pa sta dostopna v prilogi III tega gradiva.

Poročilo o delu odbora je dostopno na:

<https://www.ilo.org/resource/record-proceedings/ilc/113/report-standard-setting-committee-biological-hazards-2025>

Zapisnik plenarnega zasedanja, v okviru katerega sta bila sprejeta instrumenta, je dostopen na:

<https://www.ilo.org/resource/record-proceedings/ilc/113/plenary-sitting-outcome-work-standard-setting-committee-biological-hazards>

Pri delu odbora ter pri delu koordinacije držav članic EU je sodelovala tehnična svetovalka vladnih delegatov, predstavnica MDDSZ, pri čemer so bile določene vsebine usklajene tudi z Ministrstvom za zdravje.

5. Dostojno delo v platformni ekonomiji (določanje standardov, prva razprava) – ZASEDANJE TEHNIČNEGA ODBORA

Na letošnjem zasedanju MKD je bila razprava o **dostojnem delu v platformni ekonomiji**, in sicer z namenom sprejetja konvencije ali priporočila ali obeh instrumentov. Omenjena točka dnevnega reda pomeni eno izmed faz postopka dvojne razprave v dvoletnem procesu **določanja standarda MOD**. V okviru letošnjega zasedanja MKD je bila torej **prva razprava**. Omenjeno točko je na dnevni red konference uvrstil AS med svojo 347. sejo (marca 2023)¹², in sicer kot

---

¹² Dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/record-decisions/gb/347/decision-concerning-agenda-future-sessions-international-labour-conference>

točko določanja standardov **na način dvojne razprave**, pri čemer je upošteval **analizo regulatornih vrzeli v korpusu mednarodnih standardov dela**, ki jo je pripravil Urad (analiza je dostopna na: <https://www.ilo.org/resource/gb/347/normative-gap-analysis-decent-work-platform-economy>).

Urad je kot podlago za prvo razpravo pripravil poročilo, in sicer V(2), v katerem so zbrani odzivi vlad ter organizacij delavcev in delodajalcev na vprašalnik (dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/conference-paper/ilc/113/realizing-decent-work-platform-economy-0>).¹³ Prav tako je Urad na podlagi zbranih odgovorov oblikoval prvi osnutek zaključkov, ki so bili predmet pogajanj v okviru zadevnega odbora.

Na podlagi poročila Urada je bila v okviru odbora za določanje standardov torej izvedena razprava o vsebini in obliki standarda. Na podlagi dela odbora je konferenca 13. junija 2025 med plenarnim zasedanjem sprejela resolucijo, s katero je **uvrstila na naslednjo redno zasedanje MKD** (tj. 114., leta 2026) točko o dostojnem delu v platformni ekonomiji, in sicer **v drugo razpravo** z namenom **sprejetja konvencije, dopolnjene s priporočilom**. Zaključki glede vsebine instrumentov po prvi obravnavi so dostopni na <https://www.ilo.org/resource/record-proceedings/ilc/113/outcome-committee-decent-work-platform-economy-proposed-resolution-and>. **Osnutek** določil bo prihodnje leto med drugo razpravo **ponovno obravnavan**.

Nekaj ključnih točk razprave ter stališča EU:

Razprave v okviru odbora so bile izjemno zahtevne ter dolgotrajne, stališča pa polarizirana. Prav tako so pogajanja zaznamovale številne dolgotrajne prekinitve, ki naj bi pripomogle k doseganju konsenza v zaledju, predvsem med delavsko in delodajalsko skupino. Vendar so imela zaledna pogajanja zelo omejen uspeh. Dinamika razprav se odraža tudi v zaključkih, ki vsebujejo veliko besedila, ki je v oklepajih, saj je odboru zmanjkalo časa za obravnavo. Je pa odbor uspel določiti obliko standarda (konvencija, dopolnjena s priporočilom) ter doseči konsenz glede opredelitev in obsega standardov. Velja poudariti, da je bila oblika standardov odločena z glasovanjem, saj tudi po večdnevni razpravi odbor ni zmožal doseči konsenza. Odbor je tako s 1480 glasovi proti, 1064 glasovi za ter 32 vzdržanimi glasovi odločil proti amandmaju, ki je iz besedila črtal konvencijo z namenom, da bi imel standard obliko zgolj priporočila. Velja poudariti, da gre za utežene glasove. Glasovalna moč znotraj konferenčnega odbora je namreč sledeča: 1/3 glasov ima delavska stran odbora, 1/3 glasov delodajalska in 1/3 glasov vladna stran. Tako delavska kot delodajalska

---

Poudariti velja, da je AS omenjeno točko uvrstil na zadevno zasedanje konference z glasovanjem, kar pri odločanju o dnevnih redih MKD sicer ni navada. AS je marca 2023 torej z 32 glasovi ZA odločil, da na 113. sejo MKD (junij 2025) uvrsti točko dnevnega reda: zagotavljanje dostojnega dela v platformni ekonomiji, in sicer z namenom določanja standarda na način dvojne razprave. Za določanje standarda s(m)o se zavemale države članice EU in države skupine IMEC, številne države skupine GRULAC ter delavska skupina, določanju standarda pa so nasprotovale delodajalska stran, podprta z nekaterimi državami skupine ASPAG.

Tudi sam način uvrstitve omenjene točke na dnevni red MKD je že nakazoval, da bo razprava v okviru konferenčnega odbora zahtevna.

¹³ Urad je pripravil poročilo z vprašalnikom, katerega namen je bil zbrati poglede držav članic o obsegu ter vsebini predlaganega instrumenta ali instrumentov. Države so bile v skladu s 46. členom Poslovnika MKD pozvane, da po posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami delavcev in delodajalcev, predložijo svoje odgovore Uradu. MDDSZ je posredovalo vladni odziv na vprašalnik Urada. Stališče je bilo oblikovano na podlagi usklajevanj znotraj MDDSZ. Skladno s Poslovnikom MKD ter določili Konvencije o tristranskih posvetovanjih za spodbujanje izvajanja mednarodnih delovnih standardov, 1975 (št. 144) je bilo stališče pred predložitvijo Uradu poslano tudi predstavnikom organizacij delodajalcev in delojemalcev (članom Ekonomsko-socialnega sveta) v pripombe. Dve organizaciji sta obvestili, da sta vprašalnik že izpolnili ter ga poslali neposredno na Urad oz. da sta prispevali k skupnemu odzivu zadevnih mednarodnih organizacij socialnih partnerjev.

skupina sta glasovali kot blok. Delavska skupina je v celoti glasovala PROTI amandmaju, prav tako številne vlade (in vladne skupine), vključno z državami članicami EU, tudi Slovenijo. Delodajalska skupina ter številne vlade pa so glasovale za amandma.

Razprava se bo torej nadaljevala naslednje leto. Na poziv številnih konstituentov, tudi EU in njenih držav članic, bo Urad do junija 2026 izvedel več neformalnih konzultacij, tako tripartitnih kot tudi z delavsko in delodajalsko skupino, da bo razprava v okviru konferenčnega odbora drugo leto bolj učinkovita. Poudariti še velja, da je razprava vitalnega pomena za MOD ter da ne sme spodleteti, če želi MOD ohraniti svojo relevantnost. Gre namreč za relativno nov ter zelo aktualen pojav v svetu dela (platformno delo), ki potrebuje mednarodni standard dela, izoblikovan na način tripartitnega dialoga na univerzalni mednarodni ravni, ki bo to obliko dela ustrezno reguliral v smeri zagotavljanja dostojnega dela ter zapolnil regulatorne vrzeli v obstoječem korpusu mednarodnih standardov dela. Če MOD ne bo izpolnila svojega mandata vezano na to tematiko, bodo v tem delu vodilno vlogo prevzeli drugi.

EU in njene države članice smo se med razpravo zavzemale za oblikovanje konvencije, dopolnjene s priporočilom. Konvencija in priporočilo morata biti ambiciozna, hkrati pa dovolj prožna, da ju bodo države članice lahko uresničevale. Na ravni EU imamo že oblikovan regulatorni okvir, in sicer direktivo o izboljšanju delovnih pogojev pri platformnem delu (Direktiva (EU) 2024/2831 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2024), zato mora biti sprejeta konvencija MOD skladna s pravnim redom EU. Ob priznavanju, da ima platformno gospodarstvo velik potencial za ustvarjanje možnosti zaposlitev, smo hkrati poudarili tudi pomembnost zagotavljanja dostojnega dela za vse delavce v platformnem gospodarstvu. Avtomatizirani sistemi, vključno z algoritmi, predstavljajo namreč znatna tveganja, človeški nadzor pa je bistvenega pomena za preprečevanje kršitev pravic. Za učinkovito zaščito pravic je prav tako pomembna pravilna klasifikacija delavcev (oz. oseb, ki opravljajo delo preko platform), tj. določitev pravičnega zaposlitvenega statusa. Izrazili smo tudi obžalovanje, da odbor ni uspel obravnavati vseh vsebinskih točk. Kljub temu pa so bile razprave dragocene, za katere smo izrazili upanje, da bodo prispevale k bolj učinkovitemu procesu naslednje leto. Tudi pri delu tega odbora so bile EU in njene države članice zastopane proaktivno, vidno in zavzeto. EU je znova izkazala poudarjeno konstruktivno vlogo pri doseganju konsenza in kompromisnih rešitev, saj je k razpravam ter pogajanjem pristopila uravnoteženo, pri čemer pa je hkrati sledila zahtevam svojih pogajalskih izhodišč.

Resolucija z zaključki, ki jo je konferenca sprejela 13. junija 2025 med plenarnim zasedanjem, je v celoti dostopna na:

<https://www.ilo.org/resource/record-decisions/resolution-place-agenda-next-ordinary-session-conference-item-entitled-0>

Poročilo o delu odbora ter zapisnik s plenarnega zasedanja sta dostopna na:

<https://www.ilo.org/resource/record-proceedings/ilc/113/report-standard-setting-committee-decent-work-platform-economy>

ter

<https://www.ilo.org/resource/record-proceedings/ilc/113/s%C3%A9ance-pl%C3%A9ni%C3%A8re-r%C3%A9sultat-des-travaux-de-la-commission-normative-sur-le>

Pri delu odbora ter pri delu koordinacije držav članic EU sta v omejenem obsegu sodelovala vladna delegatka, predstavnica MDDSZ, ter preko spleta tehnični svetovalec vladnih delegatov, predstavnik MDDSZ.

6. Inovativni pristopi k reševanju problematike neformalne ekonomije ter spodbujanje prehodov k formalnemu delu z namenom zagotavljanja dostojnega dela (splošna razprava) – ZASEDANJE TEHNIČNEGA ODBORA

V okviru tehničnega odbora je bila izvedena splošna razprava o reševanju problematike neformalne ekonomije, in sicer z namenom sprejetja zaključkov. Omenjeno točko je na dnevni red uvrstil AS med svojo 347. sejo marca 2023, in sicer z namenom zagotoviti priložnost za razpravo o inovativnih pristopih k reševanju problematike neformalne ekonomije za spodbujanje prehodov k formalnemu delu z namenom zagotavljanja dostojnega dela. Podlaga za razpravo je bilo poročilo, ki ga je pripravil Urad.¹⁴

Razprava v okviru odbora je med drugim zajemala:

- opredelitev pglavitnih dejavnikov neformalnosti, trendov v ravneh in oblikah neformalnosti od leta 2015¹⁵, tveganj neformalne ekonomije ter njenih družbenih in ekonomskih posledic, pglavitnih ovir za prehod v formalnost ter priložnosti za pospešitev tega prehoda;
- identifikacijo politik, predpisov in drugih učinkovitih ukrepov ter inovativnih pristopov, ki so jih uvedle države članice MOD skladno z mednarodnimi standardi dela ter smernicami MOD;
- opredelitev prednostnih ukrepov, ki bi jih morali sprejeti konstituenti MOD ter Urad, za reševanje problematike neformalnosti ter spodbujanje prehoda v formalno ekonomijo, ter
- kako te ukrepe ustrezno in trajnostno financirati; opredelitev načinov krepitve vloge MOD in njenega sodelovanja v okviru večstranskega sistema za izboljšanje skladnosti politik.

Na podlagi razprav v okviru odbora je konferenca med svojim plenarnim zasedanjem 12. junija 2025 sprejela **Resolucijo o reševanju problematike neformalne ekonomije ter spodbujanju prehodov k formalnemu delu z namenom spodbujanja dostojnega dela, ki vsebuje tudi zaključke**. Z omenjeno resolucijo je konferenca med drugim pozvala generalnega direktorja, da pripravi akcijski načrt o inovativnih pristopih k reševanju problematike neformalnosti in spodbujanju prehoda k formalnemu delu z namenom zagotavljanja dostojnega dela skladno s sprejetimi zaključki ter ga predloži v obravnavo AS med njegovo 355. sejo (november 2025).

Sprejeti zaključki uvodoma izpostavljajo, da ostaja **Priporočilo o prehodu iz neformalne v formalno ekonomijo, 2015 (št. 204) ključna referenca in vodilo za obravnavanje problematike neformalnosti in spodbujanje prehoda v formalno delo**. Vendar tudi deset let po sprejetju priporočila obseg neformalnega gospodarstva ostaja visok, v nekaterih državah pa se celo povečuje, kar je nesprejemljivo. Neformalnost je namreč ena **izmed strukturnih ovir za napredek dostojnega dela, socialne pravičnosti in trajnostnega razvoja**. Ovira napredek pri

¹⁴ Dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/conference-paper/ilc/113/innovative-approaches-addressing-informality-and-promoting-transition>

¹⁵ Leta 2015 je MKD na svojem 104. zasedanju sprejela Priporočilo o prehodu iz neformalne v formalno ekonomijo, 2015 (št. 204) (dostopno na: https://normlex.ilo.org/dyn/nrmlx_en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO:12100:P12100_INSTRUMENT_ID:3243110:NO).

zmanjševanju revščine in neenakosti ter predstavlja velike izzive za uresničevanje pravic delavcev, vključno s temeljnimi načeli in pravicami pri delu, učinkovito delovnopravno zaščito in univerzalnim dostopom do celovite, trajnostne, učinkovite in ustrezne socialne zaščite. Prav tako spodkopava pravno državo, ovira produktivnost in negativno vpliva na razvoj trajnostnih podjetij, javne prihodke, doseg oz. učinkovitost vladnih politik, odpornost institucij in pošteno konkurenco na nacionalnih in mednarodnih trgih. Neformalno gospodarstvo predstavlja skoraj šest od desetih delavcev in osem od desetih podjetij na svetu. Čeprav je bolj razširjeno v državah z nizkimi in srednjimi dohodki, neformalno gospodarstvo obstaja v vseh delih sveta, vključno z državami z visokimi dohodki.

Zaključki poudarjajo, da **so nekatere skupine še posebej izpostavljene tveganju neformalnosti** (med drugimi tudi: delavci v nestandardnih oblikah dela, v mikro in majhnih gospodarskih enotah ter v nekaterih sektorjih, ženske in skupine v ranljivem položaju (vključno z mladimi, starejšimi, migranti, begunci, invalidi, negovalci, delavci v gospodinjstvu, delavci v gradbeništvu, kmetijstvu, na podeželju, idr.)). V zaključkih so navedeni tudi številni **dejavniki neformalnosti**, ki vključujejo med drugim visoko stopnjo revščine in neenakosti, šibke javne institucije, odsotnost ustreznih in učinkovitih pravnih okvirov.

Izhajajoč iz preteklih izkušenj zaključki opredeljujejo **štiri stebre, ki so predpogoj za prehod v formalno gospodarstvo**, in sicer: učinkovito upravljanje in ustrezen pravni okvir, skupaj s politično voljo in zavezanostjo; organiziranost, zastopanost (pa tudi slišnost) delavcev in gospodarskih enot v neformalnem gospodarstvu ter vključujoč socialni dialog; spodbudno okolje za prehod iz neformalne v formalno ekonomijo; izboljšanje delovnih in življenjskih pogojev pri prehodu v formalno gospodarstvo, pri čemer se ne sme nikogar pustiti zadaj.

V zadnjem delu so opredeljeni tudi **sklopi ukrepov za odpravo temeljnih vzrokov neformalnosti in spodbujanje prehoda v formalno gospodarstvo**. Vlade ter organizacije delodajalcev in delavcev bi morale ob podpori Urada in ob upoštevanju notranjih okoliščin svoje ukrepe osredotočiti na učinkovito upravljanje ter celovite strategije ter na ustvarjanje spodbudnega okolja za prehod v formalno ekonomijo. Urad pa naj v podporo tripartitnim konstituentom MOD svoje aktivnosti in ukrepe osredotoči na naslednja področja: spodbujanje skladnosti politik ter strateško usmerjanje, raziskave in zbiranje podatkov, krepitev zmogljivosti ter vodstveno vlogo ter strateška partnerstva.

Nekaj ključnih točk razprave s poudarkom na stališčih EU:

EU in njene države članice so bile pri delu odbora zastopane aktivno, zavzeto, vidno ter s poudarjeno konstruktivno vlogo, posledica česar so tudi znatno ambicioznejši zaključki, kot bi bili sprejeti sicer. Tako se je EU proaktivno zavzemala za ohranitev referenc glede zagotavljanja in uresničevanja načela enakosti spolov (t.i. »*gender-responsiveness*«), podnebnih in tehnoloških sprememb ter glede nujnosti razširitve pokritosti socialne zaščite, pri čemer se je soočala z nasprotnimi stališči in težnjami, predvsem ZDA, Argentine, nekaterih afriških držav ter držav Organizacije islamskega sodelovanja. V povezavi z omembo digitalnega platformnega dela je EU in njenim državam članicam uspelo doseči kompromisno konsenzualno rešitev z omembo nestandardnih oblik dela (kamor spada tudi delo preko platform) kot ene izmed oblik dela, ki so močno izpostavljene pojavi neformalnosti, pri čemer se je izrecna omemba dela peko platform izpustila. Omenjen kompromis je bil predvsem posledica pritiska delodajalske skupine, ki pa je posledično sprejela kompromisne predloge na drugih področjih. Ena izmed pomembnih in kontroverznih točk razprave je bilo tudi področje skrbnega pregleda, pri čemer je EU uspelo

pridobiti podporo delavske skupine in celotne vladne skupine, razen Kitajske. EU je prav tako podprla amandmaje delavske skupine glede pravilne klasifikacije zaposlitvenega statusa in potrebe po dostopnih storitvah, kar bi omogočilo neformalnim oskrbovalcem, da se lahko vključijo na formalni trg dela.

Razpravo v okviru zadevnega odbora ocenjujemo kot primer učinkovitega tripartitnega dialoga, v katerem je EU uspešno gradila mostove z delodajalsko in delavsko skupino, kot tudi vladami vseh regionalnih skupin. Vloga EU je bila spoštovana tako med delavsko kot med delodajalsko skupino zaradi njenega uravnoveženega pristopa k razpravam in pogajanjem. EU je prav tako pridobila podporo podobno mislečih iz večine držav kandidat, tudi s proaktivno podporo Turčije, številnih držav GRULAC, Kanade, Združenega kraljestva, Islandije, Norveške, Švice, Japonske in občasno tudi iz afriške skupine, vključno ob obravnavi področja skrbnih pregledov. Medtem ko se je ZDA pogosto postavila na stran delodajalcev glede elementov, s katerimi se EU ni strinjala, je EU ohranila odprto komunikacijo in sklepala tudi kompromise z ZDA, pri čemer je vselej ohranila svojo načelno pozicijo in ključne interese. Omenjena drža in pristop sta prispevala k preprečitvi izbrisa nekaterih ključnih pojmov (kot so spol, podnebne in tehnološke spremembe, kar je bil namen ZDA). Omenimo še, da je napadom na ustaljen jezik (vključno s spolom) delavska skupina dosledno nasprotovala, medtem ko je delodajalska skupina sprva izrazila prilagodljivost do sprememb ali preoblikovanja besedila. Ko se je odločna večina vlad uprla tovrstnim spremembam, pa so tudi delodajalci začeli podpirati ustaljen jezik.

Odbor je torej svoje delo zaključil s pomembnim in relevantnim rezultatom, in sicer z zaključki, ki pomenijo dodano vrednost pri obravnavanju velikega izziva neformalnega dela ter globalno zavezo k reševanju pereče problematike neformalnosti s ciljem zagotavljanja dostojnih delovnih mest.

Resolucija z zaključki, ki jo je konferenca sprejela 12. junija 2025 med plenarnim zasedanjem, je v celoti dostopna na:

<https://www.ilo.org/resource/record-decisions/resolution-concerning-general-discussion-addressing-informality-and>

Poročilo o delu odbora ter zapisnik s plenarnega zasedanja sta dostopna na:

<https://www.ilo.org/resource/record-proceedings/ilc/113/report-general-discussion-committee-addressing-informality-and-promoting>

ter

<https://www.ilo.org/resource/record-proceedings/ilc/113/plenary-sitting-outcome-work-general-discussion-committee-promoting>

Pri delu odbora ter pri delu koordinacije držav članic EU za delo omenjenega odbora je sodelovala vladna delegatka, predstavnik MDDSZ.

7. Zasedanje Odbora za splošne zadeve

Odbor za splošne zadeve je obravnaval štiri točke dnevnega reda, in sicer:

- osnutek resolucije o tripartitnem prispevku MOD k Drugemu svetovnemu vrhu za socialni razvoj, 2025 (skladno z odločitvijo 353. seje AS, dostopno na:

<https://www.ilo.org/resource/record-decisions/gb/gb353/decision-concerning-report-working-party-new-social-contract-our-common>);

- osnutek resolucije o statusu Palestine v MOD ter njene pravice do sodelovanja na srečanjih MOD (skladno z odločitvijo 352. seje AS, dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/record-decisions/gb/352/decision-concerning-status-palestine-ilo-and-its-participation-rights-ilo>);
- ukrepe skladno s 33. členom Ustave MOD za zagotovitev, da bo Mjanmar uresničil priporočila preiskovalne komisije (skladno z odločitvijo 353. seje AS, dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/record-decisions/gb/gb353/decision-concerning-follow-report-commission-inquiry-concerning-myanmar>);
- odobritev sprememb Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in sicer njenega kodeksa (kot jih je sprejel Posebni tripartitni odbor, ustanovljen skladno s Konvencijo o delu v pomorstvu, 2006, na svojem petem srečanju aprila 2025).

a) Resolucija o tripartitnem prispevku MOD k Drugemu svetovnemu vrhu za socialni razvoj, 2025

Odbor za splošne zadeve je obravnaval osnutek resolucije o tripartitnem prispevku MOD k Drugemu svetovnemu vrhu za socialni razvoj. Skladno s pričakovanji so glede na temeljito obravnavo v okviru predhodnih sej AS ter v okviru tripartitne delovne skupine¹⁶ vsi konstituenti izrazili zadovoljstvo s predlaganim osnutkom resolucije. Resolucijo je tako odbor s konsenzom sprejel in predložil konferenci v sprejetje.

Resolucija med drugim poziva k sodelovanju socialnih partnerjev pri pripravi in izvedbi Vrha, kakor tudi pri njegovem nadaljevanju. Prav tako poziva države članice, naj zagotovijo, da bo izid vrha v celoti upošteval ključna tripartitna sporočila, sprejeta med 352. sejo AS (november 2024) ter navaja priporočila glede nadaljnjega ukrepanja po izvedenem vrhu, vključno z vlogo Globalne koalicije za socialno pravičnost.

Resolucijo so pozdravile in podprle tudi EU in njene države članice s skupno izjavo. Kljub temu da bi si želeli nekoliko ambicioznejše resolucije, predvsem v smislu izrecnega sklicevanja na prenovljeno družbeno pogodbo s pristopom, ki temelji na človekovih pravicah, smo v luči pomembnosti doseganja tripartitnega konsenza, pozdravili tudi pristop, ki je osredotočen na ljudi.

Konferenca je 9. junija 2025 med svojim plenarnim zasedanjem resolucijo konsenzualno sprejela.

Resolucija je dostopna na:

---

¹⁶ Za pripravo tripartitnega prispevka MOD k Drugemu svetovnemu vrhu za socialni razvoj, ki bo novembra 2025 v Katarju, je bila ustanovljena tripartitna Delovna skupina o novi družbeni pogodbi za našo skupno agendo (*Working Party on the New Social Contract for Our Common Agenda*). AS je med svojo novembrsko sejo 2024 sprejel osnutke ključnih sporočil tripartitnega prispevka MOD k vrhu (dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/conference-paper/gb/352/draft-key-messages-tripartite-input-second-world-summit-social-development>), ki jih je pripravila delovna skupina. AS je zaprosil za posredovanje teh ključnih sporočil so-moderatorjema (*co-facilitators*) medvladnega pripravljalnega procesa drugega svetovnega vrha, generalnemu sekretarju Združenih narodov ter generalnemu podsekretarju Združenih narodov za ekonomska in socialna vprašanja. AS je prav tako naročil zadevni delovni skupini, da pripravi osnutek resolucije o tripartitnem prispevku MOD, ki ga bo pregledal AS med svojo marčevsko sejo, da bi ga posredoval v sprejem 113. zasedanju MKD, junija 2025. Med marčevskim zasedanjem AS je bil osnutek ponovno obravnavan, konsenzualno so bili sprejeti tudi nekateri amandmaji k resoluciji. Osnutek, kot je bil sprejet med marčevsko sejo AS, je bil predložen konferenci v sprejetje.

<https://www.ilo.org/resource/record-decisions/resolution-concerning-second-world-summit-social-development-2025>

b) Resolucija o statusu Palestine v MOD ter njene pravice do sodelovanja na srečanjih MOD

Skladno z odločitvijo AS, sprejeto novembra 2024¹⁷, je Odbor za splošne zadeve obravnaval osnutek resolucije o statusu Palestine v MOD ter njene pravice do sodelovanja na srečanjih MOD. Resolucija je bila v okviru odbora sprejeta s konsenzom (in aplavzom) ter posredovana konferenci v sprejetje.¹⁸

Konferenca je omenjeno resolucija obravnavala 5. junija med svojim plenarnim zasedanjem. Izrael je ob podpori ZDA zahteval glasovanje ter pri njem vztrajal (kljub zelo močni večini v podporo resoluciji). Resolucija je bila dana na glasovanje (na način dviga rok, vendar preko elektronskih medijev) ter z odločno večino sprejeta, in sicer 386 delegatov je glasovalo ZA, 15 proti, 42 pa se jih je vzdržalo.¹⁹ Rezultati so bili sprejeti z aplavzom. Spodaj so prikazani rezultati po posameznih skupinah:

	VLADNA SKUPINA	DELODAJALSKA SKUPINA	DELAVSKA SKUPINA	SKUPAJ
ZA	188	80	118	386
PROTI	11	3	1	15
VZDRŽANI	34	5	3	42

Vladni delegatki slovenske tripartitne delegacije sta skladno s predhodno usklajenim mnenjem z MZEZ glasovali ZA sprejetje resolucije.

Skladno s sprejeto resolucijo ima odslej Palestina v okviru MOD status nečlanice opazovalke (*non-member observer State*), s čimer se odpravlja obsoleten status Palestine v okviru MOD kot osvobodilnega gibanja. Resolucija pooblašča generalnega direktorja, da povabi Palestino kot nečlanico opazovalko tako na zasedanja MKD, AS, Azijsko-pacifiška regionalna srečanja MOD in tehnična srečanja MOD. Prav tako so bile z resolucijo Palestini podeljene druge pravice do sodelovanja, med drugim: pravica do sedeža (sedenja) med državami članicami po abecednem vrstnem redu, pravica do vpisa na seznam govorcev pod točkami dnevnega reda, pravica do podajanja izjav v imenu drugih vlad, pravica do replike, pravica do vložitve amandmajev in predlogov, pravica do polnega sodelovanja na MKD s tripartitno delegacijo.

Resolucija je v celoti dostopna na naslednji spletni strani:

¹⁷ Dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/record-decisions/gb/352/decisions-adopted-governing-body-ilo-its-352nd-october-november-2024>, str. 8

Omenjena odločitev sledi odločitvi Generalne skupščine Združenih narodov št. ES-10/23 z dne 10. maja 2024.

¹⁸ Skupne izjave EU na to točko ni bilo. Izmed držav članic EU so podale izjavo Francija in Španija (ki so tudi članice omenjenega odbora), in sicer v podporo resoluciji, ter Madžarska, ki je ponovila svoje stališče iz novembrske seje AS, da se z resolucijo ne strinja, s čimer je bila edina v odboru, ki se je oglasila z negativnim mnenjem. ZDA v okviru odbora niso podale izjave.

¹⁹ Dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/conference-paper/ilc/113/r%C3%A9sultats-du-vote-sur-la-r%C3%A9solution-concernant-le-statut-de-la-palestine-%C3%A0>

<https://www.ilo.org/resource/record-decisions/resolution-status-palestine-ilo-and-participation-rights-palestine-ilo>

c) Resolucija o ukrepih skladno s 33. členom Ustave MOD za zagotovitev, da bo Mjanmar uresničil priporočila preiskovalne komisije

Skladno z odločitvijo AS z marca 2025²⁰ je Odbor za splošne zadeve obravnaval tudi osnutek resolucije o ukrepih skladno s 33. členom Ustave MOD²¹ za zagotovitev, da bo Mjanmar uresničil priporočila preiskovalne komisije. Poudariti velja, da gre za postopek, ki se v okviru nadzornega mehanizma MOD sproži v najhujših primerih kršitev delavskih (in človekovih) temeljnih pravic ter ko država vztrajno zavrača izpolnitev priporočil preiskovalne komisije (ki prav tako predstavlja ukrep, ki se uvede v zelo resnih in persistentnih primerih kršitev), v primeru Mjanmara dveh temeljnih konvencij MOD, in sicer št. 29 o prepovedi prisilnega ali obveznega dela in št. 87 o svobodi združevanja in organiziranja.²²

Odbor je osnutek resolucije sprejel s konsenzom (tj. brez glasovanja) ter ga posredoval konferenci v sprejetje. Poudarjamo, da so se med razpravami oglasile države, ki so izrazile nestrinjanje z resolucijo (Kitajska, Ruska federacija, Belorusija), pri čemer so svoje nestrinjanje utemeljevale, da gre za politično motivirano odločitev, instrumentalizacijo nadzornega mehanizma MOD v politične namene, resolucija pa da naj bi bila izven mandata MOD. Kljub temu pa ni nobena sprožila glasovanja, pač pa so za zapisnik navedle, da se konsenzu ne pridružujejo.

Konferenca je 5. junija 2025 med plenarnim zasedanjem s konsenzom sprejela omenjeno resolucijo, pri čemer so že zgoraj omenjene države (ki so se jim pridružile še nekatere druge) znova izrecno poudarile, da se konsenzu ne pridružujejo, kar naj bo zabeleženo tudi v zapisniku razprav (niso pa pozvale h glasovanju). Pri tem so pretežno sledile argumentaciji, ki so jo omenjale že med zasedanjem Odbora za splošne zadeve (tj. da mora nadzorni mehanizem MOD spoštovati suverenost držav, da so proti 'sankcijam', da ni razloga za implementacijo 33. člena Ustave MOD v primeru Mjanmara, da so razlogi politično motivirani).

V podporo resoluciji so nastopili tako delavska kot delodajalska stran, EU in njene države članice s skupno izjavo ter številne države IMEC (Združeno kraljestvo, Avstralija, Kanada in Nova Zelandija s skupno izjavo ter ZDA).

Resolucija med drugim poziva tripartitne konstituentne MOD h koordinaciji celovitih in strateških ukrepov, tako na nacionalni, regionalni in mednarodni ravni, ki bodo prispevali k uresničevanju

---

²⁰ Dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/record-decisions/gb/gb353/decision-concerning-follow-report-commission-inquiry-concerning-myanmar>

²¹ Article 33

Failure to carry out recommendations of Commission of Inquiry or ICJ

1. In the event of any Member failing to carry out within the time specified the recommendations, if any, contained in the report of the Commission of Inquiry, or in the decision of the International Court of Justice, as the case may be, the Governing Body may recommend to the Conference such action as it may deem wise and expedient to secure compliance therewith.

²² Glej tudi urgentno Resolucijo za obnovo demokracije in spoštovanje temeljnih pravic v Mjanmaru, ki jo je sprejela MKD med svojim 109. zasedanjem, junija 2021 (dostopna na: <https://www.ilo.org/resource/ilc/109/resolution-return-democracy-and-respect-fundamental-rights-myanmar>) ter resolucijo o ukrepih skladno s 33. členom Ustave MOD (prav tako vezano na kršitev Konvencije MOD št. 29), ki jo je sprejela MKD na svojem 88. zasedanju, leta 2000, dostopno na: <https://webapps.ilo.org/public/english/standards/reim/ilc/ilc88/resolutions.htm#1>).

priporočil preiskovalne komisije, vključno z ukrepi v podporo svobodi združevanja in odpravi vseh oblik prisilnega dela v državi ter da poročajo generalnemu direktorju o vseh pobudah ali sprejetih ukrepih ali drugih ustreznih dogodkih. Resolucija prav tako (kot v primeru Belorusije) uvaja posebno zasedanje znotraj odbora CAS, in sicer z namenom razprave o uresničevanju določil Konvencij št. 29 in 87 s strani Mjanmara ter o uresničevanju priporočil preiskovalne komisije, vse dokler se ne izkaže, da je Mjanmar izpolnil svoje obveznosti.

Resolucija je v celoti dostopna na: <https://www.ilo.org/resource/record-decisions/resolution-concerning-measures-recommended-governing-body-under-article-33>

d) Spremembe iz leta 2025 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in sicer njenega Kodeksa

Omenjene spremembe je sprejel Posebni tripartitni odbor, ustanovljen skladno s Konvencijo o delu v pomorstvu, 2006, na svojem petem srečanju aprila 2025.²³ Odbor za splošne zadeve je spremembe obravnaval ter jih posredoval konferenci v odobritev.

Konferenca je 6. junija 2025 z veliko večino glasov **odobrila vseh sedem sklopov sprememb**. Rezultati glasovanja glede posameznih sklopov sprememb so razvidni v nadaljevanju (priloga II). Vladni delegatki slovenske tripartitne delegacije sta glasovali **ZA** odobritev vseh sedmih sklopov sprememb. Stališče glede glasovanja vladnih delegatk je bilo predhodno **usklajeno** z MDDSZ, Ministrstvom za infrastrukturo in Ministrstvom za zdravje. Za odobritev vseh predlaganih sprememb sta glasovala tudi delavski in delodajalski delegat slovenske tripartitne delegacije.

Rezultati glasovanja so dostopni na:

<https://www.ilo.org/resource/conference-paper/ilc/113/r%C3%A9sultats-du-vote-par-appel-nominal-sur-les-amendements-au-code-de-la-mlc>

Sedem sklopov sprememb spreminja naslednja pravila Konvencije o delu v pomorstvu, 2006: pravilo 2.5 – Repatriacija, pravilo 2.4 – Pravica do dopusta, pravilo 4.4 – Dostop do zmogljivosti za dobro počutje na kopnem, pravilo 5.1 – Odgovornost države zastave, pravilo 4.1 – Zdravstvena oskrba na ladji in kopnem, pravilo 1.4 – Zaposlovanje in nameščanje, pravilo 3.1 – Nastanitveni prostori in prostori za prosti čas, pravilo 4.3 – Zagotavljanje varnosti in zdravja ter preprečevanje nezgod. Več o sami vsebini sprememb v prilogi II tega gradiva.

Besedilo odobrenih sprememb je dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/record-decisions/amendments-code-maritime-labour-convention-2006-amended-mlc-2006>, neuradni prevod besedila Sprememb iz leta 2025 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, je del priloge III tega gradiva, kjer si je mogoče vsebino sprememb prebrati v celoti.

Pri delu Odbora za splošne zadeve ter delu koordinacije držav članic EU za delo omenjenega odbora je sodelovala vladna delegatka, predstavnica MDDSZ. Točke s poudarjeno politično vsebino so bile usklajene z MZEZ, vsebine, ki segajo v delovno področje tudi drugih resorjev, pa z Ministrstvom za zdravje in Ministrstvom za infrastrukturo.

---

²³ Dostopno na: <https://www.ilo.org/meetings-and-events/fifth-meeting-special-tripartite-committee-established-under-maritime>

8. Odbor za akreditacije

Na konferenci je zasedal še en stalni odbor, in sicer Odbor za akreditacije.

Odbor za akreditacije je v svojem poročilu predstavil podatke o sestavi konference, vključno s sestavami posameznih delegacij držav članic. Do začetka konference (oz. stanje na dan 4. junij 2025) je svoje delegacije akreditiralo 171 od 187 držav članic. 15 držav članic ni akreditiralo svojih delegacij (ne všteti Mjanmara). Skupaj je bilo na konferenco akreditiranih 6830 oseb.

Ponovno (tj. petič) je bil izpostavljen primer **Mjanmara**, v primeru katerega je Urad znova prejel **dva seznama akreditivov** (prejetih s strani dveh entitet – vlade narodne enotnosti in vojaških oblasti). Odbor za akreditacije je enako kot prejšnja leta odločil, da na konferenco ne akreditira nobenega delegata Mjanmara. Svojo odločitev je oprl tudi na resolucijo Generalne skupščine Združenih narodov št. 396(V) z dne 14. decembra 1950, v skladu s katero v primerih, ko je upravičenost do zastopanja določene države zatrjevana s strani več entitet, specializirane agencije in drugi organi Združenih narodov ravnajo upoštevalje stališče, ki ga vezano na to vprašanje sprejme Generalna skupščina Združenih narodov.

Odbor za akreditacije je opozoril tudi na dejstvo, da je 6. decembra 2024 Generalna skupščina Združenih narodov odobrila poročilo svojega Odbora za akreditacije, ki je odločil, da preloži obravnavo akreditacij Mjanmara. Odbor v svojem poročilu še navaja, da so tudi druge organizacije preložile obravnavo akreditivov in ohranile sedež Mjanmara prazen do nadaljnjih navodil Generalne skupščine Združenih narodov.

Odbor za akreditacije je ponovno izrazil obžalovanje nad odsotnostjo odločitve.²⁴ Odbor je sicer pozdravil dejstvo, da je konferenca pozvala svoje predsedstvo ter predsedstvo posameznih odborov (Odbora za splošne zadeve in CAS), da odobrijo vsako zahtevo mednarodne organizacije delodajalcev ali delavcev za podajo izjave preko predstavnikov delodajalcev ali delavcev Mjanmara ter dovolijo, da se izjava poda pod pogoji, ki so podobni tistim, katerih so deležni delodajalski ali delavski delegati ali člani odbora. Hkrati pa je odbor poudaril, da slednje more nadomestiti akreditacije tripartitne delegacije na konferenci.

Delegacije treh držav članic niso bile tripartitne in kot take v nasprotju s 3. členom Ustave MOD. Ekvatorialna Gvineja je akreditirala zgolj vladne delegate, Salvador ni akreditiral delodajalskega delegata, Malezija pa ni akreditirala delavskega delegata.

Odbor za akreditacije je poleg petih primerov držav (Belorusija, Džibuti, Mavretanija, Venezuela ter Nikaragva), ki so podvržene stalnemu monitoringu (in sicer štiri v zvezi z imenovanji delavskih delegatov ter ena – Nikaragva – v zvezi z imenovanjem delodajalskega delegata), v obravnavo in odločanje sprejel:

- 14 ugovorov (ki zadevajo imenovanje delegatov, predstavnikov socialnih partnerjev, ter nepopolne delegacije)²⁵;

²⁴ Odsotnost odločitve v primeru MOD namreč ne vpliva le na zastopanost vlade Mjanmara na MKD, ampak tudi onemogoča udeležbo delodajalcev in delavcev iz Mjanmara na konferenci.

²⁵ Vključno s primerom Belorusije (ugovor je vložila Mednarodna konfederacija sindikatov – ITUC, in sicer za primer imenovanja delavskega dela delegacije Belorusije) ter ZDA (ugovor je vložila Ameriška federacija dela in Kongres industrijskih organizacij – AFL-CIO, in sicer za primer imenovanja delavskega dela delegacije).

- 2 pritožbi (ki zadevajo neplačilo ali nezadostno kritje stroškov udeležbe na konferenci predstavnikom socialnih partnerjev s strani držav članic), od tega je bila ena nedopustna, ker je bila vložena prepozno;
- 3 komunikacije (drugo).

Slovenije ni bilo med obravnavanimi državami.

Poročili Odbora za akreditacije sta dostopni na:

<https://www.ilo.org/resource/record-proceedings/ilc/113/first-report-credentials-committee-2025>

ter

<https://www.ilo.org/resource/record-proceedings/ilc/113/second-report-credentials-committee-2025>

Zapisnik plenarnega zasedanja, v okviru katerega je bilo poročilo sprejeto, je dostopen na:

<https://www.ilo.org/resource/record-proceedings/ilc/113/plenary-sitting-reports-credentials-committee-2025>

B) Letni forum Globalne koalicije za socialno pravičnost

Ob robu letošnjega zasedanja MKD je bil 12. junija 2025 izveden tudi letni forum Globalne koalicije za socialno pravičnost. Dogodek na visoki ravni je združil partnerje koalicije, ki jih je bilo ob izvedbi letnega foruma že okoli 350.

Program letošnjega foruma je bil strukturiran kot nadaljevanje aktualnih skupnih prizadevanj partnerjev pri tematskem razvoju koalicije, tudi z namenom pregleda doseženega napredka na prednostnih področjih delovanja. Program, ki je bil izveden tako v obliki plenarnih zasedanj na visoki ravni kot z vzporednimi interaktivnimi dialogi, je bil posvečen ključnim aktivnostim koalicije. Obravnavane tematike so med drugim zajemale: preživetvene plače kot gonilo socialnega in gospodarskega razvoja, spodbujanje pravičnega prehoda s socialnim dialogom, opolnomočenje mladih za socialno pravičnost, odgovorno poslovanje za vključujoče in trajnostne družbe, vpliv umetne inteligence na družbe, ekonomija, ki temelji na človekovih pravicah.

Forum so nagovorili številni udeleženci na visoki ravni, vključno z ministri (večinoma za delo) Brazilije, Španije, Konga, Tunizije, Filipinov, Cipra, Nigerije, Indije, Čila, Luksemburga, Peruja idr., predsednikom Dominikanske republike, generalnima sekretarjema Mednarodne organizacije delodajalcev (IOE, Roberto Suárez Santos) in Mednarodne konfederacije sindikatov (ITUC, Luc Triangle) ter generalne sekretarke UNCTAD (Konferenca ZN za trgovino in razvoj; *UN Trade and Development*).

II. UDELEŽBA SLOVENSKE TRIPARTITNE DELEGACIJE

Na letošnji MKD je Slovenijo zastopala tripartitna delegacija v naslednji sestavi:

- pet vladnih predstavnikov in predstavnic, in sicer iz MDDSZ: Dan Juvan (vodja delegacije), Urška Draksler (vladna delegatka), dr. Magda Zupančič (vladna delegatka),

mag. Petra Bechibani (tehnična svetovalka vladnih delegatov) in Marko Bučalič²⁶ (tehnični svetovalec vladnih delegatov);

- dva predstavnika delavskih organizacij: Aleš Bortek in Jernej Zupančič (kot delavski delegat in nadomestni delavski delegat);
- dva predstavnika delodajalskih organizacij: Mitja Gorenšek in Karmen Fortuna Jefim (kot delodajalski delegat in nadomestna delodajalska delegatka).

Državnega sekretarja sta poleg ostalih članov delegacije med bilateralnima srečanjema ter med nastopom na plenarnem zasedanju izmenično spremljali tudi predstavnici Stalnega predstavništva Republike Slovenije pri Uradu Združenih narodov in drugih mednarodnih organizacijah v Ženevi (mag. Anita Pipan, veleposlanica, stalna predstavnica, ter Petra Trkov, svetovalka).

Delegacijo je vodil **državni sekretar MDDSZ Dan Juvan**, ki je med plenarnim zasedanjem konference **podal govor** na poročilo generalnega direktorja Mednarodnega urada za delo, in sicer na temo **krepiteve povezave med delovnimi mesti, pravicami in rastjo**. V svojem nagovoru je uvodoma poudaril, da so krize, kot so geopolitična, podnebna, gospodarska in socialna, neposredno vplivale na življenja ljudi. Naraščajoče nezadovoljstvo ter občutek zapostavljenosti sta povzročila tudi upad zaupanja v institucije. Zaostajanje plač za produktivnostjo ter občutek negotovosti in nezadostne opremljenosti za soočanje z izzivi, ki jih prinašajo spremembe v svetu dela, so posledica napačno izbranih politik. Če želimo obrniti trend in če želimo zagotoviti, da gospodarska rast generira več kakovostnih delovnih mest, ter hkrati krepí spoštovanje delavskih pravic, moramo delovna mesta in pravice postaviti v središče ekonomskih in finančnih politik. Pri tem je treba v celoti spoštovati temeljna načela MOD, vključno s tem, da delo ni blago, ter priznati polno družbeno vrednost dostojnega dela, ki nas ne le preživlja, pač pa nam daje občutek identitete, pripadnosti in namena ter ustvarja socialno kohezijo. Prav tako je treba okrepiti demokratične institucije in procese, vključno s socialnim dialogom.

V nadaljevanju je navedel nekaj ukrepov, s katerimi Slovenija spodbuja pozitivno povezavo med delovnimi mesti, pravicami in rastjo. Izpostavil je zakonsko določeno minimalno plačo, ki ustreza konceptu minimalne preživetvene plače MOD, ter nedavne spremembe Zakona o delovnih razmerjih, s katerimi je Slovenija še okrepila delovnopravno zaščito delavcev. S spremembami je bila med drugim uzakonjena pravica do odklopa, zagotovljena večja pravna varnost predstavnikov delavcev pred nezakonitim odpuščanjem, izboljšani so bili delovni pogoji s spodbujanjem bolj prilagodljive in preglednejše zaposlitve, ki v večji meri omogoča usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, ter uvedena pravica do plačane odsotnosti z dela do pet dni za žrtve nasilja v družini. Poudaril je tudi dosežen dogovor s socialnimi partnerji o pokojninski reformi, ki odgovarja na demografske trende ter krepí solidarnostne elemente pokojninskega sistema in njegovo stabilnost.

V kontekstu povečanih delovnih migracij je državni sekretar izpostavil prizadevanja za izboljšanje zaščite delavcev migrantov, ki so še posebej ranljivi na trgu dela, tudi zaradi pomanjkanja ustreznih in razumljivih informacij. Za zagotavljanje celovite podpore delavcem migrantom je bila tako vzpostavljena Informacijska točka za tujce, dodaten varnostni ukrep pa predstavlja tudi novo vzpostavljena evidenca delodajalcev, ki so bili pravnomočno kaznovani za prekršek po

---

²⁶ Spletna udeležba v omejenem obsegu.

delovnopравни zakonodaji. V okviru strategije za odpravo prekarnosti se preučujejo tudi ukrepi za preprečevanje zlorab na področju agencijskega dela.

Ob zaključku svojega nagovora je državni sekretar poudaril ključno vlogo MOD pri spodbujanju pozitivne povezave med delovnimi mesti, pravicami in rastjo. S svojim normativnim mandatom, tripartizmom in socialnim dialogom ostaja MOD osrednjega pomena za spodbujanje socialne pravičnosti po vsem svetu. Prav tako je pozdravil tripartitni prispevek MOD k drugemu svetovnemu vrhu za socialni razvoj ter izrazil prepričanje, da lahko politična deklaracija, če bo ambiciozno zastavljena, ki bo sprejeta na prihajajočem vrhu letos, spodbudi naša skupna prizadevanja za socialni napredek.

Ob robu konference se je državni sekretar **bilateralno sestal** z generalnim direktorjem Mednarodnega urada za delo, Gilbertom F. Hounghomom ter predstavnikoma Mednarodne organizacije za migracije.

Vladni delegati MDDSZ so sodelovali pri delu Odbora za določanje standardov o zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, Odbora za določanje standardov o dostojnem delu v platformni ekonomiji, Odbora za splošne zadeve, Finančnega odbora vladnih predstavnikov ter Tehničnega odbora o inovativnih pristopih k reševanju problematike neformalne ekonomije, kar vključuje tudi sodelovanje pri delu koordinacije držav članic EU za delo omenjenih odborov. Vladni delegati MDDSZ so v omejenem obsegu spremljali in sodelovali tudi pri delu Odbora za izvajanje konvencij in priporočil (CAS), vključno pri delu koordinacije držav članic EU za delo omenjenega odbora, ter na plenarnih zasedanjih konference. Slovenija je svoj delež k razpravi prispevala v okviru skupnih izjav ter stališč držav članic EU, skupine IMEC (*Industrial Market Economy Countries*) ter skupin podobnomislečnih držav.

III. 354. SEJA AS

Dan po zaključku konference, in sicer 14. junija 2025, je bila 354. seja AS. Predstavnica MDDSZ se je seje udeležila kot predstavnica države opazovalke v AS v zadevnem mandatnem obdobju (junij 2024 – junij 2027).

Ob začetku je AS izvolil **ново predsedstvo AS za obdobje 2025–26**, in sicer Anousheh Karvar (vladna predstavnica Francije v AS ter v odseku G7-G20 za delo in socialo zaščito) kot novo predsednico AS, Matthiasa Thornsa (Nemčija) kot delodajalskega podpredsednika AS ter ponovno izvolil Catelene Passchier (Nizozemska) kot delavsko podpredsednico.

AS je med zasedanjem obravnaval točke dnevnega reda ter **sprejel odločitve, ki so v celoti dostopne na naslednji spletni strani** <https://www.ilo.org/resource/record-decisions/gb/gb354/decisions-adopted-354th-session-governing-body-june-2025>

Izpostavljamo točko INS/5, v okviru katere so bili obravnavani **predlogi Urada za izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti MOD v spreminjajočem se multilateralnem okolju**. Urad je pripravil dokument s prvim sklopom predlogov reformnih ukrepov za krepitev učinkovitosti in uspešnosti svojega delovanja.²⁷ Razprava glede te točke se je začela z nagovorom generalnega

---

²⁷ Dostopno na: <https://www.ilo.org/resource/conference-paper/gb/gb354/ilo-changing-multilateral-environment-towards-better-effectiveness-and>

podsekretarja Združenih narodov za politike, Guya Ryderja (ki je prejšnji generalni direktor Mednarodnega urada za delo). V svojem govoru je uvodoma izpostavil krizo multilateralizma, ki jo večkrat javno omenja tudi generalni sekretar Združenih narodov. Slednja ima tri komponente. Prva so naraščajoče geopolitične napetosti in delitve v mednarodni skupnosti, vključno s porastom konfliktov ob hkratni nezmožnosti Varnostnega sveta, da bi učinkovito ukrepal. Krizo še pogloblja dejstvo, da je bil dosežen zgolj zmeren napredek pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja, ukrepi za boj proti podnebnim spremembam pa se sprejemajo in uvajajo veliko počasneje od poteka samih podnebnih sprememb. Druga komponentna je akutna finančna kriza, katere posledica je delovanje sekretariata Združenih narodov na operativni ravni 80 odstotkov odobrenega proračuna zaradi negotovosti glede prejetih prispevkov v letih 2025 in 2026. Nekatere države članice namreč niso pripravljene poravnati svojih ocenjenih prispevkov v celoti, pravočasno ali pa sploh ne. Tretjo komponento krize multilateralizma pa predstavlja dvom o vrednosti samega multilateralizma. Ali multilateralizem še ostaja koncipiran kot prednostni način za reševanje številnih globalnih izzivov, s katerimi se sooča mednarodna skupnost?

Izpostavil je pobudo ZN80 (*UN80 Initiative*), ki jo je marca ob osemdeseti obletnici Združenih narodov predstavil generalni sekretar Združenih narodov, in sicer z namenom, da bi bolje pripravil Organizacijo na prihodnje izzive. Pobuda vključuje izboljšave učinkovitosti znotraj sekretariata Združenih narodov (revidirani proračunski predlogi za leto 2026 vključujejo dvajsetodstotno znižanje števila delovnih mest in od petnajst do dvajsetodstotno znižanje ocenjenega proračuna), izboljšanje uresničevanja mandata (vključno s prizadevanji po ugotovitvi morebitnega podvajanja ter s težnjo po poenostavitvi) ter opredelitev morebitnih potrebnih strukturnih sprememb Organizacije in prerazporeditev programov.

Generalni direktor Mednarodnega Urada za delo je med svojim nagovorom AS med drugim poudaril, da si želi oblikovanega načrta za nepredvidene razmere. S tovrstnim načrtom (če bi ga že imeli) bi denimo bilo moč ublažiti vpliv odpuščanj zaposlenih v razvojnem sodelovanju, katerih projekti so bili zaključeni. Kljub temu da MOD ni v finančni krizi, bi bilo napak ohraniti ustaljeni pristop. Urad bo začel pripravljati predloge programa in proračuna za obdobje 2028–29 aprila ali maja 2026, če pa bi bili predvideni reformni ukrepi, pa jih bo AS moral obravnavati najkasneje do 356. seje AS, marca 2026. Izrazil je prepričanje, da se mora MOD osredotočiti na svoj normativni mandat ter da je treba globalne politike dela oblikovati v Ženevi, vendar pa so slednje potrebne tudi na regionalni in nacionalni ravni. Izpostavil je tudi pomen nadzorne funkcije MOD ter omenil analize podatkov in raziskave, ki so bile vselej primerjalna prednost MOD. Omenil je tudi problematiko uporabe sredstev za razvojno sodelovanje (zaradi finančnih omejitev) za financiranje dejavnosti, ki bi jih moral kriti redni proračun.

Glede varčevalnih ukrepov je poudaril, da s strani konstituentov ni prejel veliko konkretnih predlogov. Izrazil je strinjanje, da bi bila selitev osebja iz Ženeva problematična, vendar to ni izgovor za pasivnost. Ob spoštovanju delavskih pravic in izpolnjevanju dolžne skrbnosti do zaposlenih, bi bilo v danih okoliščinah prav tako modro pravice zaposlenih v MOD (ki naj bi uživali večje pravice kot drugi zaposleni v sistemu Združenih narodov) uskladiti s povprečnimi pravicami, s čimer bi se morda bilo moč izogniti nadaljnjim odpovedim. V nadaljevanju je poudaril tudi, da je gotovo v interesu organizacije, da ostane zasidrana v Ženevi, hkrati pa se zavzel za selitev nekaterih zaposlenih v regije, da bi preusmerili vire tja, kjer so najbolj potrebni. Omenil je tudi možnosti medagencijskega sodelovanja in ustvarjanja sinergij (kot je na primer souporaba terenskih pisarn, uskladištev pravil in predpisov za osebje, izmenjava informacij, praks in medsebojno učenje) ob spoštovanju pravnih postopkov vsake organizacije.

K razpravi so poleg številnih drugih konstituentov prispevale tudi EU in njene države članice. V skupni izjavi smo med drugim podprli krepitev osrednjega mandata MOD in ključnih funkcij Urada, ter izboljšanje učinkovitosti pri dodeljevanju virov, strukturi in delovanju. Hkrati smo poudarili pomen socialnega dialoga in pristopa, osredotočenega na ljudi, ter vključenosti osebja Urada v reformni proces. Prav tako smo izpostavili, da reforma ne sme vplivati na sposobnost MOD, da izpolni svoj mandat za spodbujanje socialne pravičnosti, pri čemer so normativni sistem in nadzorni mehanizmi osrednjega pomena za ta mandat. Zaposili smo za več informacij, med drugim tudi o aktualnih pogovorih Urada z drugimi deli sistema Združenih narodov. Z izjavo je nastopila tudi skupina IMEC, s katero smo med drugim poudarili, da je oblikovanje in spremljanje mednarodnih standardov dela ter spodbujanje njihovega uresničevanja, tudi s tehnično podporo konstituentom, del temeljnega mandata organizacije. Redna proračunska sredstva morajo biti zagotovljena in dodeljena tako, da se zagotovi izpolnjevanje temeljnega mandata ne glede na nihanja prostovoljnih prispevkov.

Po razpravi je AS pozval Urad, da predloži 355. seji (november 2025) podrobnejše in konkretnije predloge v nadaljnjo obravnavo.

V povezavi z zgoraj omenjeno tematiko dodajamo, da je sejo zaznamoval **tudi protest oz. manifestacija zaposlenih Urada**. Predsednica Sindikalnega odbora zaposlenih Urada je tokrat izjemoma nagovorila AS med junijsko sejo. Med drugim je poudarila, da dokument ter predstavljeni predlogi niso rezultat posvetovanj ali procesa socialnega dialoga s sindikatom zaposlenih, zaupanje pa je bilo v sedanjih okoliščinah močno načeto. Nadomešča ga tesnoba, predvsem v kontekstu prenatrjenih odločitev, in negotovost. Prav tako je izpostavila težek položaj mnogih, ki so bili odpuščeni ter ostali brez socialne varnosti, ter opozorila, da je treba preusmeriti fokus na ljudi ter povečanje učinkovitosti in kakovosti storitev namesto na odpuščanja in kratkoročne prihranke.

AS je med zadevno sejo **sprejel tudi odločitev glede napredka pri implementaciji resolucije o agresiji Ruske federacije na Ukrajino z vidika mandata MOD²⁸** (točka INS/6). Z odločitvijo je med drugim ponovno pozval Rusko federacijo, da takoj in brezpogojno prekine agresijo in umakne svoje enote iz Ukrajine. Rusko federacijo je prav tako pozval, da skladno z zahtevo odbora neodvisnih strokovnjakov za izvajanje konvencij in priporočil, CEACR, ki je bila sprejeta med njegovim 95. zasedanjem (decembra 2024), sprejme vse potrebne ukrepe za učinkovito izvajanje Konvencij št. 155 (o varnosti in zdravju pri delu) in št. 115 (o zaščiti pred sevanjem), in da dosledno izvaja določbe Konvencije o delu v pomorstvu, 2006. Prav tako je AS z omenjeno odločitvijo izrazil svojo neomajno podporo tripartitnim konstituentom MOD ter pozval generalnega direktorja k nadaljnjemu odzivanju na potrebe konstituentov v Ukrajini ter krepitvi prizadevanj MOD za mobilizacijo virov (tudi za druge prizadete države v Vzhodni Evropi in Osrednji Aziji). Skladno s sprejeto odločitvijo bo točka ponovno obravnavana, in sicer med 355. sejo AS, novembra 2025. Sprejeta odločitev je v celoti dostopna na: <https://www.ilo.org/resource/record-decisions/gb/gb354/decision-concerning-developments-application-resolution-concerning-russian>

Vezano na to točko vnovič poročamo o neuspešnem amandmaju Ruske federacije, ki si je z vložitvijo spremembe prizadevala za izbris reference na agresijo, ki bi jo nadomestila beseda

---

²⁸ Sprejeta med 344. sejo AS (marec 2022), dostopno na https://www.ilo.org/gb/GBSessions/GB344/ins/WCMS_839998/lang-en/index.htm

'situacija'. Prav tako bi poziv Ruski federaciji, nadomestili s pozivom 'vsem stranem'. Skupina evropskih držav ter skupina 41 podobnomislečnih držav so amandmaju nasprotovale in podprle odločitev, kot je bila osnovana s strani Urada, prav tako delavska in delodajalska stran. Ruska federacija je pozvala h glasovanju, pri čemer jo je podprla Kitajska. Na vztrajanje omenjenih držav je bilo glasovanje izvedeno na način dviga rok. Amandma ni bil sprejet. Rezultati glasovanja so bili 3 ZA (Ruska federacija, Kitajska in Sudan), 41 PROTI ter 9 vzdržanih. AS je tako sprejel odločitev, kot je bila osnovana s strani Urada.

Omeniti velja, da nam vezano na to točko znova ni uspelo nastopiti s skupno EU izjavo (zaradi nasprotovanja Madžarske). Tako je bila podana izjava skupine 35 evropskih držav ter izjava skupine 41 podobnomislečnih držav. Obema izjavama se je pridružila tudi Slovenija.

Pri delu AS ter delu koordinacije držav članic EU, skupine IMEC in skupine podobnomislečnih je sodelovala predstavnica MDDSZ, pri čemer je točke s poudarjeno politično vsebino uskladila z MZEZ. Slovenija je tako svoj delež k razpravi prispevala v okviru skupnih izjav ter stališč držav članic EU in skupine IMEC ter skupine podobnomislečnih držav.

Priloga II: Informacija o sprejetju pravnih standardov Mednarodne organizacije dela

I. SPREJETJE KONVENCIJE O PREPREČEVANJU IN ZAŠČITI PRED BIOLOŠKIMI NEVARNOSTMI V DELOVNEM OKOLJU, 2025 (št. 192), PRIPOROČILA O PREPREČEVANJU IN ZAŠČITI PRED BIOLOŠKIMI NEVARNOSTMI V DELOVNEM OKOLJU, 2025 (št. 209) IN ODOBRITEV SPREMENB IZ LETA 2025 KONVENCIJE O DELU V POMORSTVU, 2006, IN SICER NJENEGA KODEKSA

A) Sprejetje Konvencije o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 192) ter Priporočila o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 209)

Mednarodna konferenca dela (v nadaljnjem besedilu: MKD) je po predhodni obravnavi znotraj zadevnega odbora za določanje standardov dne 13. junija 2025 z veliko večino glasov sprejela **Konvencijo o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 192)**²⁹ in **Priporočilo o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 209)**³⁰. Konvencija je bila sprejeta s 406 glasovi ZA, 12 proti ter 13 vzdržanimi, priporočilo pa s 390 glasovi ZA, 20 proti ter 21 vzdržanimi. Vladni delegatki slovenske tripartitne delegacije sta glasovali tako ZA sprejem konvencije kot priporočila. Za sprejem obeh instrumentov sta glasovala tudi delavski delegat in delodajalska delegatka slovenske tripartitne delegacije.

Konvencija št. 192 bo skladno s svojim 23. členom začela veljati dvanajst mesecev po dnevu, ko bosta pri generalnem direktorju Mednarodnega urada za delo registrirani ratifikaciji dveh članic Mednarodne organizacije dela (v nadaljnjem besedilu: MOD). Po začetku veljavnosti začne konvencija veljati za vsako članico dvanajst mesecev po dnevu registracije njene ratifikacije. Priporočilo je začelo veljati z dnem, ko ga je sprejela konferenca. Konvencije MOD so predmet ratifikacije in so zavezujoče za države članice, ki konvencijo ratificirajo. Priporočila MOD pa vsebujejo neobvezujoče smernice.

REZULTATI GLASOVANJA:

	ZA	PROTI	VZDRŽANI
Konvencija št. 192	406	12	13
Priporočilo št. 209	390	20	21

Rezultati glasovanja so dostopni na:

<https://www.ilo.org/resource/conference-paper/ilc/113/results-record-vote-adoption-biological-hazards-working-environment>

Besedilo sprejete Konvencije št. 192 (verodostojna različica v angleškem, francoskem in španskem jeziku) je dostopno na:

<https://wwwex.ilo.org/dyn/r/normlex/files/static/v126Y/authentic/C192-authentic.pdf>

²⁹ Dostopno na: <https://wwwex.ilo.org/dyn/r/normlex/files/static/v126Y/authentic/C192-authentic.pdf>

³⁰ Dostopno na: <https://wwwex.ilo.org/dyn/r/normlex/files/static/v126Y/authentic/R209-authentic.pdf>

Besedilo sprejetega Priporočila št. 209 (verodostojna različica v angleškem, francoskem in španskem jeziku) je dostopno na:

<https://www.ilo.org/dyn/r/normlex/files/static/v126Y/authentic/R209-authentic.pdf>

Oba sprejeta instrumenta predstavljata močan in prilagodljiv okvir za preprečevanje bioloških nevarnosti na vseh vrstah delovnih mest ter sta pomemben dosežek, saj, med drugim, zapolnjujeta regulatorno vrzel v korpusu mednarodnih standardov dela na področju obvladovanja in preprečevanja tveganj v povezavi z biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju. Pandemija COVID-19 je še poudarila pomembnost zapolnitve te vrzeli. Konvencija in spremljajoče priporočilo predstavljata prva mednarodna instrumenta, ki na svetovni ravni posebej obravnavata biološke nevarnosti v delovnem okolju.

Konvencija se v preambuli sklicuje na vključitev varnega in zdravega delovnega okolja v okvir temeljnih načel in pravic pri delu MOD na 110. zasedanju MKD, prav tako izpostavlja pomembnost spodbujanja mednarodne usklajenosti politik ter sodelovanja pri preprečevanju bolezni in poškodb, ki so posledica bioloških nevarnosti v delovnem okolju. Skladno s svojim 2. členom **velja za vse delavce v vseh gospodarskih dejavnostih**, pri čemer lahko članica po posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami zadevnih delodajalcev in delavcev ter na podlagi ocene pristojnih organov glede bioloških tveganj ter preventivnih in zaščitnih ukrepov delno ali v celoti izvzame iz področja njene uporabe določene gospodarske dejavnosti in omejene kategorije delavcev, pri katerih bi njena uporaba povzročila posebne bistvene težave, pod pogojem, da se zagotovi varno in zdravo delovno okolje.

Konvencija med drugim poziva države članice, da **oblikujejo notranje politike in sprejmejo ukrepe na področju varnosti in zdravja pri delu**, ki vključujejo preprečevanje in zaščito pred biološkimi nevarnostmi ter razvoj ukrepov za pripravljenost in odzivanje na nesreče in izredne razmere. Od delodajalcev zahteva, da v sodelovanju z delavci sprejmejo **preventivne in zaščitne ukrepe**. Konvencija je vsebinsko razdeljena na dvanajst poglavij, ki se med drugim nanašajo na opredelitev izrazov in področja uporabe, notranjo politiko, preventivne in zaščitne ukrepe, storitve služb medicine dela, poročanje, evidentiranje in obveščanje o nezgodah pri delu in poklicnih boleznih ter zbiranje podatkov, dajatve za nezgodo pri delu in poklicno bolezen, na dolžnosti in odgovornosti delodajalcev ter na pravice in dolžnosti delavcev in njihovih predstavnikov.

Skladno s svojim prvim odstavkom sprejeto istoimensko priporočilo dopolnjuje določbe Konvencije o bioloških nevarnostih v delovnem okolju, 2025 (št. 192) in se mora obravnavati skupaj z njo. Spremljajoče priporočilo tako vsebuje podrobnejše smernice za izvajanje, vključno z oceno tveganja, sistemi odkrivanja in zgodnjega opozarjanja, ukrepi za pripravljenost in odzivanje (na primer v primeru izbruhov epidemij ali pandemij) ter usposabljanjem. Prav tako podrobneje opredeljuje biološke nevarnosti in tveganja ter navaja poti izpostavljenosti in prenosa – kot so poti po zraku, pri stiku ali prek prenašalcev. Priporočilo prav tako nadomešča Priporočilo o preprečevanju vraničnega prisada, 1919 (št. 3).

Neuradna prevoda besedil omenjene konvencije in priporočila sta priloga III tega gradiva, kjer si je mogoče njuno vsebino v celoti prebrati.

B) Odobritev Sprememb iz leta 2025 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in sicer njenega Kodeksa

6. junija 2025 je MKD na plenarnem zasedanju z veliko večino prisotnih delegatov z glasovanjem **odobrila Spremembe iz leta 2025 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in sicer njenega Kodeksa**. Rezultati glasovanja glede posameznih sklopov sprememb so razvidni v nadaljevanju. Vladni delegatki slovenske tripartitne delegacije sta glasovali ZA odobritev vseh sedmih sklopov sprememb. Stališče glede glasovanja vladnih delegatk je bilo predhodno **usklajeno** z MDDSZ, Ministrstvom za infrastrukturo in Ministrstvom za zdravje. Za odobritev vseh predlaganih sprememb sta glasovala tudi delavski in delodajalski delegat slovenske tripartitne delegacije.

REZULTATI GLASOVANJA

Spremembe Kodeksa, ki se nanašajo na	ZA	PROTI	VZDRŽAN
pravilo 2.5 – Repatriacija	400	2	28
pravilo 2.4 – Pravica do dopusta	379	12	39
pravilo 2.5 – Repatriacija	397	3	30
pravilo 4.4 – Dostop do zmogljivosti za dobro počutje na kopnem in pravilo 5.1 – Odgovornost države zastave	403	1	26
pravilo 2.5 – Repatriacija	393	7	30
pravilo 4.1 – Zdravstvena oskrba na ladji in kopnem	405	2	23
pravilo 1.4 – Zaposlovanje in nameščanje, pravilo 3.1 – Nastanitveni prostori in prostori za prosti čas, pravilo 4.3 – Zagotavljanje varnosti in zdravja ter preprečevanje nezgod in pravilo 5.1 – Odgovornost države zastave	393	6	31

Rezultati glasovanja so dostopni na:

<https://www.ilo.org/resource/conference-paper/ilc/113/r%C3%A9sultats-du-vote-par-appel-nominal-sur-les-amendements-au-code-de-la-mlc>

Dodajamo, da samo glasovanje za odobritev sprememb s strani vladnih delegatk Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: RS) ne pomeni neposredno pravne obveznosti za RS. Ker pa je konferenca zadevne spremembe odobrila (in sicer z več kot dvotretjinsko večino navzočih delegatov), bodo le-te (po t.i. tistem postopku, v kolikor Slovenija ne bo uradno izrazila svojega nesoglasja skladno s sedmim odstavkom XV. člena Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, ali podala drugega obvestila skladno z osmim odstavkom XV. člena Konvencije o delu v pomorstvu, 2006) v določenem roku skladno s sedmim odstavkom XV. člena Konvencije o delu v pomorstvu, 2006³¹, postale obveznost za RS. V skladu s sedmim odstavkom XV. člena Konvencije o delu v pomorstvu, 2006 (katero je Slovenija ratificirala 15. aprila 2016, zanjo je začela veljati 15. aprila 2017) se namreč sprememba, ki jo odobri konferenca, šteje za sprejeto, če generalni direktor do konca **določenega obdobja** (v tem primeru **do 23. junija 2027**) ne prejme uradnih izrazov nesoglasja od več kot 40 odstotkov članic, ki so konvencijo ratificirale in ki predstavljajo

³¹ Zakon o ratifikaciji Konvencije o delu v pomorstvu, 2006 (Konvencija MOD št. 186) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 2/16), dostopno na: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2016-02-0009?sop=2016-02-0009>

najmanj 40 odstotkov bruto tonaže ladij članic, ki so ratificirale konvencijo. Skladno z osmim odstavkom istega člena, pa začne sprememba, ki se šteje za sprejeto, veljati šest mesecev po koncu določenega obdobja za vse članice, ki so ratificirale konvencijo, razen za tiste, ki so uradno izrazile svoje nesoglasje v skladu s sedmim odstavkom XV. člena in tega nesoglasja niso umaknile v skladu z enajstim odstavkom (ali pa podale drugega obvestila skladno z osmim odstavkom XV. člena Konvencije o delu v pomorstvu, 2006). Glede na navedeno se pričakuje, da bodo zadevne spremembe začele veljati 23. decembra 2027.

Omenjene spremembe je 11. aprila 2025 z veliko večino glasov sprejel Posebni tripartitni odbor, ustanovljen skladno s Konvencijo o delu v pomorstvu, 2006, in sicer med svojim petim srečanjem, ki je bilo med 7. in 11. aprilom 2025.³² Vse prisotne države članice Evropske unije so glasovale za sprejetje sprememb. Sprejete spremembe so bile predložene MKD v odobritev. Konferenca je zadevne spremembe tekom svojega 113. zasedanja (6. junija 2025) z veliko večino glasov odobrila.

Spremembe iz leta 2025 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in sicer njenega Kodeksa, **obsegajo sedem sklopov, zadevajo pa osem pravil:**

- 1.) Spremembe Kodeksa, ki se nanašajo na pravilo 2.5 – Repatriacija
Namen spremembe je, da države članice olajšajo repatriacijo pomorščakov na način, ki izključuje diskriminacijo na kateri koli podlagi.
- 2.) Spremembe Kodeksa, ki se nanašajo na pravilo 2.4 – Pravica do dopusta
Namen spremembe je zagotoviti, da lahko pomorščaki dejansko uživajo pravico do dopusta na kopnem, medtem ko so v pristanišču, in sicer v korist svojega zdravja in dobrega počutja. Dopust na kopnem se dovoli brez diskriminacije in brez zahteve po vizumu ali posebnem dovoljenju za izhod na kopno.
- 3.) Spremembe Kodeksa, ki se nanašajo na pravilo 2.5 – Repatriacija
Sprememba določa, da bi morale države članice pomorščake določiti in priznati kot ključne delavce ter sprejeti ustrezne ukrepe, ki omogočijo njihovo varno gibanje med potovanjem, povezanim z njihovo zaposlitvijo ali delom, vključno z dostopom do izhoda na kopno, repatriacijo, menjavo posadke in zdravstveno oskrbo na kopnem.
- 4.) Spremembe Kodeksa, ki se nanašajo na pravilo 4.4 – Dostop do zmogljivosti za dobro počutje na kopnem in pravilo 5.1 – Odgovornost države zastave
Sprememba od držav članic zahteva, da upoštevajo ustrezne smernice Mednarodne organizacije dela/Mednarodne pomorske organizacije, da bi zagotovile pravično obravnavo pomorščakov, pridržanih v tujih pristaniščih zaradi domnevnih kaznivih dejanj ali v okviru preiskav pomorskih nesreč. Nadalje od članic zahteva, da v ta namen sodelujejo z zadevnimi državami.
- 5.) Spremembe Kodeksa, ki se nanašajo na pravilo 2.5 – Repatriacija
Peti sklop sprememb določa, da stroški, ki jih krije ladjar za repatriacijo, vključujejo vsaj: prevoz do izbranega namembnega kraja za repatriacijo, nastanitev in hrano od trenutka, ko pomorščak zapusti ladjo, do takrat, ko prispe v namembni kraj repatriacije, prevoz do 30 kg osebne prtljage

---

³² Dostopno na: <https://www.ilo.org/meetings-and-events/fifth-meeting-special-tripartite-committee-established-under-maritime>

pomorščaka v namembni kraj repatriacije in po potrebi zdravstveno oskrbo, dokler pomorščak ni zdravstveno sposoben za potovanje v namembni kraj repatriacije.

6.) Spremembe Kodeksa, ki se nanašajo na pravilo 4.1 – Zdravstvena oskrba na ladji in kopnem

Namen sprememb je zagotoviti, da usposabljanje pomorščakov, odgovornih za zdravstveno oskrbo na krovu (kadar ladje niso dolžne imeti zdravnika), med drugim upošteva Mednarodni zdravstveni priročnik za pomorščake in ribiče.

7.) Spremembe Kodeksa, ki se nanašajo na pravilo 1.4 – Zaposlovanje in nameščanje, pravilo 3.1 – Nastanitveni prostori in prostori za prosti čas, pravilo 4.3 – Zagotavljanje varnosti in zdravja ter preprečevanje nezgod in pravilo 5.1 – Odgovornost države zastave

Namen sedmega sklopa sprememb je med drugim pomorščakom zagotoviti učinkovito zaščito pred nasiljem in nadlegovanjem na krovu, vključno s spolnim nadlegovanjem, trpinčenjem in spolnim napadom. Spremembe državam članicam nalagajo, da sprejmejo zakone in druge predpise ter druge ukrepe za preprečevanje in odpravljanje nasilja in nadlegovanja upošteva Konvencijo o odpravi nasilja in nadlegovanja v svetu dela, 2019 (št. 190). Spremembe zapovedujejo tudi ustrezne ukrepe za ladjarje in pomorščake, da se zagotovi vzpostavitev varnih, poštenih in učinkovitih mehanizmov in postopkov poročanja o primerih nasilja in nadlegovanja na ladjah.

Neuradni prevod besedila Sprememb iz leta 2025 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, je priloga III tega gradiva, kjer si je mogoče vsebino sprememb v celoti prebrati.

Neuradni prevodi besedil vseh treh sprejetih instrumentov MOD (Konvencije št. 192, Priporočila št. 209, Sprememb iz leta 2025 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006) sestavljajo prilogo III tega gradiva, kjer si je mogoče njihovo vsebino v celoti prebrati.

II. OBRAZLOŽITEV PREDLOGA SKLEPA

Sprejeto konvencijo in priporočilo ter odobrene spremembe je treba v skladu z alinejo b pete točke 19. člena Ustave MOD (za primer konvencije in sprememb) ter v skladu z alinejo b šeste točke 19. člena Ustave MOD (za primer priporočila) ter upošteva Memorandum o predložitvi konvencij in priporočil pristojnemu organu predložiti tistemu organu, v pristojnost katerega sodi sprejemanje zakonodaje.

V RS je zakonodajni organ Državni zbor RS, zato Vlada RS predlaga seznanitev Odbora za zunanjo politiko Državnega zbora s sprejetjem Konvencije o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 192), Priporočila o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 209) ter odobritvijo Sprememb iz leta 2025 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in sicer njenega Kodeksa.

Rok za predložitev zadevnih aktov v seznanitev pristojnemu organu je eno leto po zaključku zasedanja MKD, na kateri so bili sprejeti. V konkretnem primeru je rok 6. junij 2026 oz. 13. junij 2026.

Priloga III: Besedila Konvencije o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 192), Priporočila o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 209) ter Sprememb iz leta 2025 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in sicer njenega Kodeksa

NEURADNI PREVOD³³

Mednarodna konferenca dela

KONVENCIJA 192

Konvencija o preprečevanju in zaščiti
pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju,
ki jo je sprejela konferenca na svojem 113. zasedanju v
Ženevi, 13. junija 2025

---

³³ Verodostojno besedilo Konvencije št. 192 je v angleškem, francoskem in španskem jeziku dostopno na:
<https://wwwex.ilo.org/dyn/r/normlex/files/static/v126Y/authentic/C192-authentic.pdf>

KONVENCIJA 192

Konvencija o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju

Generalna konferenca Mednarodne organizacije dela,

ki jo je v Ženevi sklical Administrativni svet Mednarodnega urada za delo in se je 2. junija 2025 sestala na svojem 113. zasedanju,

ob sklicevanju na slovesno ustanovno zavezo Mednarodne organizacije dela, da bo med narodi sveta spodbujala programe za ustrezno varovanje življenja in zdravja delavcev v vseh poklicih,

ob sklicevanju na vključitev varnega in zdravega delovnega okolja v okvir temeljnih načel in pravic pri delu Mednarodne organizacije dela na 110. zasedanju Mednarodne konference dela (2022),

ob upoštevanju cilja zagotoviti pravni okvir za spoštovanje, spodbujanje in uresničevanje temeljnega načela in pravice do varnega in zdravega delovnega okolja v zvezi z biološkimi nevarnostmi, vključno z določbami o pripravljenosti in odzivanju za učinkovito obvladovanje izrednih dogodkov, povezanih z biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, ob upoštevanju nastajajočih in znova nastajajočih nevarnosti in tveganj,

ob poudarjanju pomena spodbujanja mednarodne usklajenosti politik ter sodelovanja pri preprečevanju bolezni in poškodb, ki so posledica bioloških nevarnosti v delovnem okolju,

ob priznavanju pomena Konvencije o varnosti in zdravju pri delu, 1981 (št. 155), ter Konvencije o spodbujanju varnosti in zdravja pri delu, 2006 (št. 187), ki veljata za temeljni konvenciji v smislu Deklaracije MOD o temeljnih načelih in pravicah pri delu (1998), kot je bila spremenjena leta 2022, ter pomembnosti Protokola iz leta 2002 h Konvenciji št. 155 in Konvenciji o službah medicine dela, 1985 (št. 161),

ob ugotovitvi, da je treba pregledati Priporočilo o preprečevanju vraničnega prisada, 1919 (št. 3), in zapolniti vrzel v pokritosti mednarodnih standardov dela v zvezi z drugimi biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju,

ob ugotovitvi, da je ta konvencija prvi mednarodni instrument, ki na svetovni ravni posebej obravnava biološke nevarnosti v delovnem okolju,

ob poudarjanju potrebe po spodbujanju učinkovitega zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu glede bioloških nevarnosti v delovnem okolju s sodelovanjem in ukrepi ustreznih akterjev na njihovih področjih odgovornosti, vključno z organi za javno zdravje in varnost in zdravje pri delu ter organizacijami delodajalcev in delavcev,

po odločitvi, da pod 4. točko dnevnega reda zasedanja sprejme nekatere predloge glede varnosti in zdravja pri delu za zaščito pred biološkimi nevarnostmi,

po odločitvi, da se ti predlogi oblikujejo kot mednarodna konvencija,

sprejema 13. junija 2025 to konvencijo, ki se lahko imenuje Konvencija o bioloških nevarnostih v delovnem okolju, 2025:

I.

Opredelitev izrazov in področje uporabe

1. člen

V tej konvenciji izraz:

- (a) "biološke nevarnosti"³⁴ pomenijo mikroorganizme, celice ali celične kulture, endoparazite ali necelične mikrobiološke enote, vključno s tistimi, ki so bili gensko spremenjeni, ter z njimi povezane alergene in toksine, kot tudi alergene, toksine in dražila rastlinskega ali živalskega izvora, kadar je izpostavljenost, ki je lahko škodljiva za zdravje ljudi, povezana z delom. Škoda za zdravje ljudi, ki je posledica izpostavljenosti biološkim nevarnostim v delovnem okolju, vključuje bolezni in poškodbe;
- (b) "izpostavljenost biološkim nevarnostim v delovnem okolju" pomeni dogodek, med katerim delavec v delovnem okolju pride v stik z biološkimi nevarnostmi ali je v njihovi neposredni bližini. Izpostavljenost vključuje dejavnosti, povezane z delom, in razmere na področju javnega zdravja. Možnost nastanka okužbe ali škode je neločljivo povezana z načini prenosa in potmi izpostavljenosti, ki jih je treba upoštevati pri oblikovanju ustreznih preventivnih strategij in ukrepov;
- (c) "biološko tveganje" pomeni kombinacijo verjetnosti pojava nevarnega dogodka, ki je posledica izpostavljenosti biološki nevarnosti in tega, kako hudo poškodbo ali škodo za zdravje ljudi je ta dogodek povzročil;
- (d) "ocenjevanje pristojnih organov glede bioloških tveganj" pomeni sistematičen proces opredelitve bioloških nevarnosti in ocenjevanja tveganj, ki ga izvedejo pristojni organi v podporo razvoju regulativnega okvira ali smernic za ustrezne in sorazmerne ukrepe obvladovanja bioloških tveganj, povezanih z opravljanjem dela. To ocenjevanje upošteva:
  - (i) lastnosti nevarnosti, vključno z njihovim potencialom za škodovanje zdravju ljudi in s tem, kako huda je ta škoda;
  - (ii) razpoložljivost učinkovite diagnostike, preventive in zdravljenja;
  - (iii) tveganja za javno zdravje z vidika širjenja med prebivalstvom ali v okolje;
- (e) "delavci" pomeni vse zaposlene osebe, vključno z javnimi uslužbenci.

2. člen

- 1. Ta konvencija se uporablja za vse delavce v vseh gospodarskih dejavnostih.
- 2. Ob posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami zadevnih delodajalcev in delavcev ter na podlagi ocenjevanja pristojnih organov glede bioloških tveganj ter preventivnih in zaščitnih ukrepov, ki se uporabijo, lahko članica, ki ratificira to konvencijo, delno ali v celoti izvzame iz področja njene uporabe določene gospodarske dejavnosti ali omejene kategorije delavcev, pri katerih bi njena uporaba povzročila posebne bistvene težave, pod pogojem, da se zagotovi varno in zdravo delovno okolje.
- 3. Članica, ki izkoristi možnost iz prejšnjega odstavka, v prvem poročilu o uporabi konvencije v skladu z 22. členom Ustave Mednarodne organizacije dela navede tako izvzete gospodarske dejavnosti ali kategorije delavcev in razloge za njihovo izvzetje, opiše sprejete ukrepe za zagotavljanje ustrezne zaščite izvzetim delavcem in v poznejših poročilih navede napredek pri širjenju področja uporabe. Članice si po najboljših močeh prizadevajo za čimprejšnji preklic izvzetosti.

---

³⁴ OPOMBA: Opredelitev bioloških nevarnosti ("*biological hazards*") v tej konvenciji vsebinsko ustreza opredelitvi bioloških dejavnikov ("*biological agents*") v Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 2000/54/es z dne 18. septembra 2000 o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti biološkim dejavnikom pri delu (dostopno na: eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32000L0054 ter v angleščini na: eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32000L0054)

II.

Notranja politika

3. člen

Vsaka članica v skladu z notranjim pravom in prakso ter ob posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev vključi na podlagi ocenjevanja pristojnih organov glede bioloških tveganj zaščito pred izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju v svojo notranjo politiko varnosti in zdravja pri delu ter to politiko redno pregleduje.

4. člen

V zvezi z biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju notranja politika upošteva:

- (a) druge ustrezne politike, vključno z javnim zdravjem in okoljem, kjer so te politike v skladu z določbami o varnosti in zdravju pri delu, jih dopolnjujejo ali izboljšujejo;
- (b) najboljše razpoložljive informacije o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu glede bioloških nevarnosti v delovnem okolju;
- (c) potrebo po razvoju ukrepov za učinkovito obvladovanje izpostavljenosti biološkim nevarnostim in tveganjem v delovnem okolju, vključno z nastajajočimi ali znova nastajajočimi nevarnostmi in tveganji, ter ukrepov za preprečevanje, pripravljenost in odzivanje, kot so načrti in postopki za ravnanje ob nezgodah in izrednih dogodkih, povezanih s temi nevarnostmi, pri čemer upoštevajo telesno in duševno zdravje ter dobro počutje delavcev, ter tudi, če je to primerno, potrebo po podpornih mehanizmih za delodajalce;
- (d) vpliv podnebnih in okoljskih tveganj na izpostavljenost biološkim nevarnostim v delovnem okolju ter potrebo po sprejetju ustreznih ukrepov za preprečevanje in obravnavanje ugotovljenih tveganj;
- (e) ustrezne določbe Konvencije o varnosti in zdravju pri delu, 1981 (št. 155), Konvencije o spodbujanju varnosti in zdravja pri delu, 2006 (št. 187), ter, kadar je to primerno, druge ustrezne mednarodne standarde dela;
- (f) pomen zagotavljanja, kadar je to primerno, perspektive, ki upošteva vse delavce, vključno z različnimi stopnjami izpostavljenosti žensk in moških ter tveganja za njih.

5. člen

Da bi pridobili najboljše razpoložljive informacije o bioloških nevarnostih v delovnem okolju, vsaka članica ob posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev sprejme, kadar je to primerno ter v skladu z notranjim pravom in prakso, ukrepe za:

- (a) izmenjavo informacij ter usklajevanje ukrepov na notranji in mednarodni ravni med ustreznimi državnimi organi, vključno z organi za javno zdravje ter varnost in zdravje pri delu, ter znanstvenimi ustanovami in ustreznimi mednarodnimi organizacijami;
- (b) spodbujanje novih raziskav, če razpoložljive informacije ne zadostujejo.

6. člen

Vsaka članica po posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev sprejme posebne določbe za:

- (a) varovanje zaupnih informacij, katerih razkritje konkurenci bi lahko škodovalo poslovanju delodajalca, pod pogojem, da s tem nista ogrožena varnost in zdravje delavcev ter je to v skladu z notranjim pravom in prakso;
- (b) zagotovitev enostavnega in zaupnega dostopa delavcem in njihovim predstavnikom do ustreznih in učinkovitih mehanizmov poročanja za obravnavanje kršitev notranjih zakonov in drugih predpisov v zvezi z izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju;

- (c) zaščito tistih, ki takšne kršitve prijavijo, pred povračilnimi ukrepi.

III.

Preventivni in zaščitni ukrepi

7. člen

1. V skladu z notranjim pravom in prakso ter ob posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev vsaka članica pripravi, objavi, redno pregleduje in posodablja notranjo ureditev in smernice o preventivnih in zaščitnih ter, kadar je to primerno, previdnostnih ukrepih za nadzor nad biološkimi nevarnostmi in tveganji v delovnem okolju, ki temeljijo na izsledkih ocenjevanja pristojnih organov glede bioloških tveganj.
2. Takšna ureditev in smernice:
  - (a) spodbujajo nenehno izboljševanje zaščite izpostavljenih delavcev;
  - (b) upoštevajo nastajajoče in znova nastajajoče nevarnosti in tveganja;
  - (c) vključujejo posebne določbe za:
    - (i) dejavnosti in poklice, pri katerih za delavce velja velika nevarnost priznane škode zaradi izpostavljenosti biološkim nevarnostim;
    - (ii) delavce, ki morda potrebujejo posebno zaščito, ob upoštevanju potrebe, da to ne povzroči diskriminacije ali prispeva k poklicni segregaciji;
  - (d) ukrepe, kot so načrti in postopki, za pripravljenost in odzivanje na nezgode in izredne dogodke v zvezi z izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju.

8. člen

1. Vsaka članica pravočasno zagotovi delodajalcem, delavcem in njihovim predstavnikom informacije in podporo v zvezi s preventivnimi in zaščitnimi ter, kadar je to primerno, previdnostnimi ukrepi za nadzor nad biološkimi nevarnostmi in tveganji v delovnem okolju, ki temeljijo na ocenjevanju pristojnih organov glede bioloških tveganj.
2. Informacije se zagotovijo v dostopni obliki in razumljivem jeziku, redno se pregledujejo in po potrebi posodobijo, da odražajo najnovejša znanstvena in tehnična dognanja.

IV.

Zdravje pri delu in storitve služb medicine dela

9. člen

Pri sprejemanju preventivnih in zaščitnih ukrepov v zvezi z izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju v skladu z notranjim pravom in prakso si vsaka članica prizadeva:

- (a) postopno razširiti storitve služb medicine dela na vse delavce v vseh gospodarskih dejavnostih, pri čemer daje prednost dejavnostim in poklicem, v katerih je tveganje izpostavljenosti biološkim nevarnostim velika, ter delavcem, ki morda potrebujejo posebno zaščito;
- (b) olajšati usklajevanje ter učinkovito uporabo nacionalne zdravstvene in delovne infrastrukture, strokovnega znanja in virov za zagotavljanje storitev služb medicine dela delavcem.

V.

Poročanje, evidentiranje in obveščanje o nezgodah pri delu in poklicnih boleznih ter zbiranje podatkov

10. člen

Vsaka članica v skladu z notranjimi razmerami in prakso ter ob posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev vzpostavi, izvaja in redno pregleduje postopke:

- (a) poročanja, evidentiranja, obveščanja in preiskovanja v zvezi z nezgodami pri delu, poklicnimi boleznimi in, kadar je to primerno, nevarnimi pojavi, ki so posledica izpostavljenosti biološkim nevarnostim v delovnem okolju, ki jih izvaja delodajalec ali druga oseba, pristojna v skladu z notranjim pravom in prakso;
- (b) priprave in objave letnih statističnih podatkov, razčlenjenih po spolu, o nezgodah pri delu, poklicnih boleznih in, kadar je to primerno, nevarnih pojavih, ki so posledica izpostavljenosti biološkim nevarnostim v delovnem okolju;
- (c) proučevanja hudih primerov nezgod pri delu, poklicnih bolezni ali druge škode za zdravje, ki so posledica izpostavljenosti biološkim nevarnostim v delovnem okolju, ki ga izvajajo pristojni organi;
- (d) letne objave informacij o ukrepih, sprejetih na podlagi notranje politike za varnost in zdravje pri delu, ki obravnavajo izpostavljenost biološkim nevarnostim v delovnem okolju;
- (e) določitve ustreznega obdobja za vodenje evidenc o poklicnih boleznih in poškodbah, ki so posledica izpostavljenosti biološkim nevarnostim v delovnem okolju ob upoštevanju latentne dobe takšnih bolezni.

11. člen

Vsaka članica ob posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev ter v skladu z notranjim pravom in prakso, ustreznimi mednarodnimi standardi in znanstvenimi dognanji:

- (a) redno pregleduje nacionalne sezname poklicnih bolezni za namene preprečevanja, evidentiranja, obveščanja in, če je to primerno, nadomestila;
- (b) posodablja te sezname, zato da vključujejo vse bolezni, pri katerih je neposredna povezava med izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju in boleznijo znanstveno ugotovljena ali ugotovljena z metodami, ki ustrezajo nacionalnim razmeram in praksi.

VI.

Dajatve za nezgodo pri delu in poklicno bolezen

12. člen

Vsaka članica v skladu z notranjim pravom in prakso zagotovi pravico do dajatev v primeru bolezni, poškodbe, nezmožnosti za delo ali smrti zaradi poklicne izpostavljenosti biološkim nevarnostim v delovnem okolju.

VII.

Skladnost z zakoni in drugimi predpisi

13. člen

1. Vsaka članica zagotovi izvrševanje notranjih zakonov in drugih predpisov v zvezi z

izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju z ustreznim in zadovoljivim sistemom inšpekcijskega nadzora ter, kadar je to primerno, drugimi mehanizmi za zagotavljanje skladnosti, vključno z zagotavljanjem tehničnih informacij in nasvetov delodajalcem, delavcem in njihovim predstavnikom, ter dodeli zadostna sredstva in podporo za te naloge.

2. Vsaka članica zagotovi, da inšpektorji za delo in, kadar je to primerno, druge pristojne osebe, ki opravljajo naloge v zvezi z biološkimi nevarnostmi in tveganji v delovnem okolju:
- (a) so usposobljeni za takšne nevarnosti in tveganja;
  - (b) spodbujajo sistematičen pristop k varnosti in zdravju pri delu, ko presojuje o skladnosti z ustreznimi zakoni in predpisi;
  - (c) imajo jasne in zanesljive varnostne protokole za zagotavljanje osebne varnosti med opravljanjem svojih nalog;
  - (d) jim njihov delodajalec zagotovi ustrezno varovalno opremo.

14. člen

Vsaka članica v skladu z notranjim pravom in prakso določi ustrezne kazni in popravljalne ukrepe za kršitve zakonov in drugih predpisov o bioloških nevarnostih v delovnem okolju ter zagotovi njihovo učinkovito uporabo.

VIII.

Dolžnosti in odgovornost delodajalcev

15. člen

Delodajalci v okviru razumnih možnosti z ustreznimi in potrebnimi preventivnimi in zaščitnimi ukrepi zagotovijo, da delovno okolje pod njihovim nadzorom ne ogroža varnosti in zdravja zaradi izpostavljenosti biološkim nevarnostim.

16. člen

Delodajalci v skladu z notranjim pravom in prakso ter veljavnimi kolektivnimi pogodbami sprejmejo preventivne in zaščitne ukrepe na podlagi presoje glede bioloških tveganj v delovnem okolju, če je to razumno izvedljivo, pri čemer, kadar je to primerno, upoštevajo različne stopnje izpostavljenosti in tveganja, vključno s tistimi, s katerimi se spoprijemajo ženske in moški. Še zlasti:

- (a) ob posvetovanju z delavci in njihovimi predstavniki vzpostavijo ustrezne in zadovoljive sisteme za izvajanje, pregledovanje in, kadar je to potrebno, posodabljanje presoje tveganj za varnost in zdravje delavcev, ki izhaja iz bioloških nevarnosti, pri čemer ustrezno upoštevajo delavce, ki morda potrebujejo posebno zaščito;
- (b) ob upoštevanju vrstnega reda ukrepov sprejmejo vse razumne in izvedljive ukrepe za odpravo bioloških nevarnosti v delovnem okolju ali, če to ni mogoče, za nadzorovanje in zmanjšanje tveganj, ki je posledica teh nevarnosti;
- (c) izvajajo učinkovite preventivne in zaščitne ukrepe ob upoštevanju značilnosti bioloških nevarnosti in, če je na voljo, ocenjevanja pristojnih organov glede bioloških tveganj;
- (d) delavcem brezplačno zagotovijo, vzdržujejo in po potrebi zamenjajo ustrezno osebno varovalno opremo v skladu z vrstnim redom ukrepov, skupaj z usposabljanjem za njeno uporabo;
- (e) glede na poklicna tveganja ustrezno in zadovoljivo redno spremljajo delovno okolje in zdravje delavcev, da se zagotovi zgodnje odkrivanje bioloških nevarnosti in njihovih morebitnih vplivov;

- (f) nadzorujejo delovne procese ter redno pregledujejo učinkovitost preventivnih, zaščitnih in nadzornih ukrepov, vključno z razpoložljivostjo ustrezne osebne varovalne opreme;
- (g) sprejmejo previdnostne ukrepe, kadar razpoložljive informacije ne zadostujejo za ustrezno presojo glede tveganj;
- (h) zagotovijo informacije, navodila in usposabljanje o bioloških nevarnostih v delovnem okolju ter o ustreznih preventivnih in zaščitnih ukrepih vodstvenim delavcem, nadrejenim in delavcem s plačanim delovnim časom in, če je to mogoče, med običajnim delovnim časom, ter za predstavnike delavcev v primernih in rednih časovnih presledkih;
- (i) zagotovijo, da so vsi delavci ustrezno obveščeni v dostopni obliki in razumljivem jeziku o tveganjih zaradi izpostavljenosti biološkim nevarnostim ter o veljavnih preventivnih in zaščitnih ukrepih, preden začnejo opravljati kakršna koli dela, ki vključujejo taka tveganja, kadar nastanejo spremembe pri delovnih metodah, materialih ali presoji glede tveganja na podlagi novih informacij, in po potrebi v rednih časovnih presledkih;
- (j) v sodelovanju z odbori za varnost in zdravje pri delu ali predstavniki delavcev preiščejo nezgode pri delu, poklicne bolezni in, kadar je to primerno, nevarne pojave, povezane z izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju, da se ugotovijo njihovi vzroki in sprejmejo potrebni ukrepi za preprečitev ponovitve podobnih dogodkov, pri čemer se shranijo podatki o primerih, povezanih z biološkimi nevarnostmi.

17. člen

Ko dva delodajalca ali več delodajalcev hkrati opravlja dejavnosti na enem delovnem mestu, med seboj sodelujejo pri zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev v zvezi z izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju brez poseganja v odgovornost vsakega delodajalca za njegove delavce.

18. člen

Delodajalci v skladu z obsegom in naravo svojih dejavnosti pripravijo načrte in postopke za obravnavanje nezgod, primerov in izrednih dogodkov, povezanih z biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, pri čemer upoštevajo izbruhe nalezljivih bolezni. Ti načrti in postopki so usklajeni z usmeritvami pristojnih organov.

IX.

Pravice in dolžnosti delavcev in njihovih predstavnikov

19. člen

V zvezi z biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju imajo delavci in, če je to primerno, njihovi predstavniki pravico:

- (a) da se z njimi posvetuje o opredelitvi bioloških nevarnosti in presoji glede tveganja, ki ju opravi delodajalec ali pristojni organi;
- (b) do informacij in usposabljanja o bioloških nevarnostih in tveganjih v delovnem okolju ter o ustreznih preventivnih in zaščitnih ukrepih in njihovi uporabi;
- (c) da se z njimi posvetuje o preventivnih in zaščitnih ukrepih za zaščito njih samih in drugih delavcev ter da sodelujejo pri njihovem izvajanju;
- (d) proučiti ustrezne vidike, povezane z izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju, in da se njihov delodajalec o tem posvetuje z njimi;
- (e) sodelovati pri preiskavah nezgod pri delu, poklicnih boleznih in, kadar je to primerno, nevarnih pojavov ter da se z njimi posvetuje o sklepnih ugotovitvah teh preiskav;
- (f) prejeti poročila o nadzoru zdravja delavcev ob upoštevanju pravil o zaupnosti

- osebnih in zdravstvenih podatkov;
- (g) se pritožiti pristojnim organom v skladu z notranjim pravom in prakso, če menijo, da sprejeti ukrepi in uporabljena sredstva niso dovolj učinkoviti za zagotovitev ustrezne preventive in zaščite;
  - (h) v skladu z notranjim pravom in prakso ter na priporočilo služb za zdravje pri delu biti premeščeni na drugo delovno mesto, če je nadaljnja zaposlitev na določenem delovnem mestu kontraindicirana iz zdravstvenih razlogov, pod pogojem, da je takšno delo na voljo in imajo ustrezno kvalifikacijo ali se zanj lahko usposobijo;
  - (i) v skladu z notranjim pravom in prakso prejemati zdravstveno oskrbo in rehabilitacijo v primeru bolezni, obolenja ali poškodbe, ki je nastala ali se poslabšala zaradi izpostavljenosti biološkim nevarnostim v delovnem okolju;
  - (j) do zaščite pred diskriminacijo zaradi okužbe ali prenosa bolezni, ki je posledica izpostavljenosti biološkim nevarnostim;
  - (k) imeti na voljo učinkovite komunikacijske kanale s pristojnimi organi za poročanje o zadevah varnosti in zdravja pri delu, povezanih z biološkimi nevarnostmi in tveganji.

20. člen

Na ravni podjetja se sprejmejo ukrepi, v skladu s katerimi imajo delavci v zvezi z biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju te dolžnosti:

- (a) v skladu s prejetimi navodili ter usposabljanjem in sredstvi, ki jih zagotovi njihov delodajalec, morajo upoštevati predpisane ukrepe za varnost in zdravje pri delu, vključno s pravilnim ravnanjem z ustrezno osebno varovalno opremo, napravami in drugo opremo, ki jim je na voljo za ta namen, ter njihovo pravilno uporabo;
- (b) nemudoma morajo obvestiti svojega neposrednega nadrejenega o vseh delovnih razmerah, za katere menijo, da bi lahko povzročile izpostavljenost biološkim nevarnostim ali ogrožale njihovo varnost ali zdravje ali varnost ali zdravje drugih;
- (c) sodelovati morajo s svojim delodajalcem in drugimi delavci pri ustrezni opredelitvi in izvajanju ukrepov za varnost in zdravje pri delu, ki obravnavajo biološke nevarnosti.

21. člen

Glede bioloških nevarnosti v delovnem okolju imajo delavci poleg navedenih pravic in dolžnosti tudi:

- (a) pravico zapustiti delovno okolje, za katerega utemeljeno menijo, da pomeni neposredno in resno nevarnost za življenje ali zdravje, brez neupravičenih posledic;
- (b) dolžnost nemudoma obvestiti svojega neposrednega nadrejenega o vseh delovnih razmerah, za katere utemeljeno menijo, da pomenijo neposredno in resno nevarnost za njihovo življenje ali zdravje;
- (c) pravico, da delodajalec od njih ne sme zahtevati vrnitve v delovne razmere, kjer grozi neposredna in resna nevarnost za življenje ali zdravje, dokler delodajalec po potrebi ne sprejme učinkovitih popraviljalnih ukrepov.

X.

Načini uporabe

22. člen

Ob posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev vsaka članica z zakoni in drugimi predpisi ter s kolektivnimi pogodbami ali drugimi ukrepi, skladnimi z notranjimi razmerami in prakso, izvaja določbe te konvencije.

XI.

Normativni jezik

23. člen

V tej konvenciji generična moška oblika ni izključujoča in vključuje tudi ženske, razen če ni iz sobesedila jasno drugače.

XII.

Končne določbe

24. člen

Listine o ratifikaciji te konvencije se pošljejo generalnemu direktorju Mednarodnega urada za delo v registracijo.

25. člen

1. Ta konvencija zavezuje samo tiste članice Mednarodne organizacije dela, katerih ratifikacije so registrirane pri generalnem direktorju Mednarodnega urada za delo.
2. Veljati začne dvanajst mesecev po dnevu, ko sta pri generalnem direktorju registrirani ratifikaciji dveh članic.
3. Nato začne ta konvencija veljati za vsako članico dvanajst mesecev po dnevu registracije njene ratifikacije.

26. člen

1. Članica, ki je ratificirala to konvencijo, jo lahko odpove po poteku desetih let po dnevu, ko je prvič začela veljati, z aktom, ki ga pošlje v registracijo generalnemu direktorju Mednarodnega urada za delo. Odpoved začne veljati eno leto po dnevu registracije.
2. Članica, ki je ratificirala to konvencijo in v enem letu po poteku desetletnega obdobja iz prejšnjega odstavka ne uveljavi pravice do odpovedi po tem členu, ostane zavezana za nadaljnje desetletno obdobje, nato pa jo lahko pod pogoji iz tega člena odpove v prvem letu vsakega novega desetletnega obdobja.

27. člen

1. Generalni direktor Mednarodnega urada za delo uradno obvesti vse članice Mednarodne organizacije dela o registraciji vseh ratifikacij, izjav in odpovedi, ki so jih poslale članice organizacije.
2. Ko generalni direktor uradno obvesti članice organizacije o registraciji zadnje poslane ratifikacije, potrebne za začetek veljavnosti, jih opozori tudi na dan začetka veljavnosti te konvencije.

28. člen

Generalni direktor Mednarodnega urada za delo zaradi registracije v skladu s 102. členom Ustanovne listine Organizacije združenih narodov sporoči generalnemu sekretarju Združenih narodov vse podatke o vseh ratifikacijah, izjavah in odpovedih, registriranih v skladu z določbami prejšnjih členov.

29. člen

Kadar meni, da je treba, Administrativni svet Mednarodnega urada za delo predloži Generalni konferenci poročilo o izvajanju te konvencije in prouči, ali je primerno na dnevni

red konference uvrstiti vprašanje o njeni spremembi.

30. člen

1. Če konferenca sprejme novo konvencijo, ki spreminja to konvencijo, in če z novo konvencijo ni določeno drugače:
  - (a) ratifikacija nove, spremenjene konvencije, ki jo ratificira posamezna članica, zanjo ipso iure povzroči takojšnjo odpoved te konvencije ne glede na določbe 26. člena, če in ko nova, spremenjena konvencija začne veljati;
  - (b) od dneva začetka veljavnosti nove, spremenjene konvencije ta konvencija članicam ni več na voljo za ratifikacijo.
2. Ta konvencija vsekakor še naprej velja v sedanji obliki in vsebini za tiste članice, ki so jo ratificirale, niso pa ratificirale spremenjene konvencije.

31. člen

Angleška, francoska in španska različica besedila te konvencije so enako verodostojne.

Zgornje besedilo je verodostojno besedilo konvencije, ki jo je pravilno sprejela Generalna konferenca Mednarodne organizacije dela na svojem 113. zasedanju, ki je bilo v Ženevi in se je končalo 13. junija 2025.

V POTRDITEV TEGA sva to podpisala 13. junija 2025:

predsednik konference

EDGAR MOYO

generalni direktor Mednarodnega urada za delo

GILBERT F. HOUNGBO

Mednarodna konferenca dela

PRIPOROČILO 209

Priporočilo o preprečevanju in zaščiti
pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju,
ki ga je sprejela konferenca na svojem 113. zasedanju v
Ženevi, 13. junija 2025

---

³⁵ Verodostojno besedilo Priporočila št. 209 je v angleškem, francoskem in španskem jeziku dostopno na:
<https://wwwex.ilo.org/dyn/r/normlex/files/static/v126Y/authentic/R209-authentic.pdf>

PRIPOROČILO 209

Priporočilo o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju

Generalna konferenca Mednarodne organizacije dela,

ki jo je v Ženevi sklical Administrativni svet Mednarodnega urada za delo in se je 2. junija 2025 sestala na svojem 113. zasedanju,

po odločitvi pod 4. točko dnevnega reda zasedanja za sprejetje nekaterih predlogov za zaščito pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju,

po odločitvi, da se ti predlogi oblikujejo kot priporočilo, ki dopolnjuje Konvencijo o bioloških nevarnostih v delovnem okolju, 2025,

sprejema 13. junija 2025 to priporočilo, ki se lahko imenuje Priporočilo o bioloških nevarnostih v delovnem okolju, 2025:

1. Določbe tega priporočila dopolnjujejo določbe Konvencije o bioloških nevarnostih v delovnem okolju, 2025, (»konvencija«) in naj se upoštevajo skupaj z njo.

I.

Opredelitev izrazov in področje uporabe

2. V zvezi z opredelitvijo izraza v točki (a) 1. člena konvencije biološke nevarnosti³⁶ vključujejo:
  - (a) patogene mikroorganizme ter z njimi povezane toksine in alergene, vključno z nekaterimi protozoi, bakterijami, glivami, oomiceti in algami;
  - (b) celice in celične kulture, vključno s primarnimi kulturami in nesmrtnimi celičnimi linijami, ki so lahko onesnažene z drugimi biološkimi nevarnostmi ali pomenijo notranja tveganja, kot so potencial za povzročanje tumorjev, toksini ali alergeni;
  - (c) endoparazite, in sicer protozoje in helminte;
  - (d) necelične mikrobiološke enote, vključno z virusi, prioni in rekombinantnimi, gensko spremenjenimi ali sintetičnimi materiali DNA in RNA;
  - (e) dražila, alergene in toksine živalskega ali rastlinskega izvora, vključno z vsemi strupi ali alergeni, ki jih proizvajajo živali ali rastline, razen cvetnega prahu, ki lahko povzroči draženje, alergijske reakcije ali sistemsko toksičnost ob izpostavljenosti zaradi ugriza, pika ali drugega dogodka, ki povzroči sproščanje ali prisotnost teh snovi.
3. Škoda za zdravje ljudi, ki je posledica izpostavljenosti biološkim nevarnostim v delovnem okolju vključuje:
  - (a) nalezljive bolezni, kot so bruceloza, virusni hepatitis, virusna bolezen humane imunske pomanjkljivosti, tetanus, tuberkuloza, vranični prisad in leptospiroza, vključno s sekundarnimi učinki na zdravje zaradi akutne ali kronične okužbe, kot je bolezen jeter, ki jo je povzročil virusni hepatitis, in njihovimi posledicami;

³⁶ OPOMBA: Opredelitev bioloških nevarnosti ("*biological hazards*") v tem priporočilu, ki dopolnjuje določbe istoimenske konvencije, vsebinsko ustreza opredelitvi bioloških dejavnikov ("*biological agents*") v Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 2000/54/es z dne 18. septembra 2000 o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti biološkim dejavnikom pri delu (dostopno na: eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32000L0054 ter v angleščini na: eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32000L0054)

- (b) nenalezljive bolezni, kot so toksični ali vnetni sindromi, povezani z bakterijskimi ali glivičnimi alergeni ali toksini;
  - (c) smrt ali poškodbo ali bolezen, ki je posledica nezgode pri delu z izpostavljenostjo biološki nevarnosti v delovnem okolju.
4. Zdravje ne pomeni le odsotnosti bolezni ali slabotnosti, temveč vključuje tudi fizične in duševne elemente, ki vplivajo na zdravje ter so neposredno povezani z varnostjo in zdravjem pri delu.
5. Načini prenosa, navedeni v točki (b) 1. člena konvencije, vključujejo:
- (a) prenos po zraku, pri katerem biološke nevarnosti potujejo po zraku ali lebdi v njem;
  - (b) neposredni prenos, pri katerem živi organizmi, vključno z ljudmi in živalmi, pri neposrednem stiku prenašajo biološko nevarnost;
  - (c) posredni prenos, ki poteka prek vektorjev in drugih prenašalcev, kot so voda, hrana, organske snovi, telesne tekočine ali fomi.
6. Poti izpostavljenosti iz točke (b) 1. člena konvencije vključujejo vdihavanje, zaužitje, poškodbe kože in absorpcijo ali adsorpcijo skozi oči, kožo in sluznico. Te poti so običajno odvisne od lastnosti biološke nevarnosti in delovnega okolja.
7. V največjem mogočem obsegu naj se določbe konvencije in tega priporočila uporabljajo v vseh gospodarskih dejavnostih in za vse kategorije delavcev. Lahko se uvedejo potrebni in izvedljivi ukrepi, da se samozaposlenim osebam zagotovi zaščita, podobna tisti, ki jo zagotavljata konvencija in to priporočilo.

II.

Preventivni in zaščitni ukrepi

8. Članice naj sprejmejo ukrepe v skladu z notranjim pravom in prakso, zato da tisti, ki načrtujejo, proizvajajo, uvažajo, dobavljajo ali prenašajo biološke snovi, sredstva ali izdelke, ki jim bi bili delavci lahko izpostavljeni pri svojem delu:
- (a) preverijo, kolikor je to razumno izvedljivo, da te snovi, agensi ali izdelki ne ogrožajo varnosti in zdravja tistih, ki jih pravilno uporabljajo;
  - (b) zagotovijo informacije o pravilni uporabi in nevarnih lastnostih teh snovi, agensov ali izdelkov, vključno z varnostnimi listi, če so ti na voljo, ter navodila za preprečevanje znanih tveganj;
  - (c) izvajajo študije in raziskave ali kako drugače spremljajo znanstveni in tehnični razvoj, kot je to potrebno za skladnost s točkama (a) in (b);
  - (d) upoštevajo Priporočila Združenih narodov za prevoz nevarnega blaga, Baselsko konvencijo o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja, Kartagenski protokol o biološki varnosti h Konvenciji o biološki raznovrstnosti, Konvencijo o prepovedi izpopolnjevanja, proizvodnje in skladiščenja bakteriološkega (biološkega) in strupenega orožja ter o njegovem uničenju, mednarodnih zdravstvenih predpisov ali drugih ustreznih in veljavnih konvencij ali instrumentov.
9. Notranja ureditev in smernice iz prvega odstavka 7. člena konvencije naj:
- (a) vsebujejo določbe o:
    - (iii) izvajanju in rednem pregledovanju presoje glede tveganja;
    - (iv) preventivnih in zaščitnih ukrepov v skladu z vrstnim redom ukrepov;
    - (v) higieni;
    - (vi) obveščanju in usposabljanju delavcev;
    - (vii) posvetovanju z delavci in njihovimi predstavniki ter njihovi udeležbi v zadevah iz podtočk od (i) do (iv);

- (b) obravnavajo po potrebi ukrepe za preprečevanje okužb in nadzor nad njimi, ukrepe za nadzor nad biološko varnostjo in zaščito, ki temeljijo na tveganju, kot so stopnje zadrževanja v laboratorijih, prezračevanje, nadzor nad vektorji, postopki dekontaminacije in dezinfekcije, ter postopke za ravnanje in odstranjevanje nevarnih odpadkov, ki temeljijo na tveganju;
  - (c) upoštevajo negotovosti glede prisotnosti bioloških nevarnosti v živih organizmih, vektorjih ali drugih morebitnih prenašalcih;
  - (d) so zadovoljive in sorazmerne s stopnjo tveganja izpostavljenosti v posamezni dejavnosti ali poklicu ter z nevarnostjo in tveganjem, ki so ju opredelili in ocenili pristojni organi.
10. Dejavnosti in poklici iz podtočke (i) točke (c) drugega odstavka 7. člena konvencije, ki so vključeni v ocenjevanje tveganj, lahko obsegajo, vendar niso omejeni na:
- (a) zdravstvo;
  - (b) proizvodnjo hrane in delo v kmetijstvu, vključno z živinorejo, zelenjadarstvom in žitom;
  - (c) ravnanje z vodo in odpadki;
  - (d) čiščenje in vzdrževanje;
  - (e) človekoljubno delo;
  - (f) delo v laboratoriju;
  - (g) biotehnologijo in farmacijo;
  - (h) pogrebne storitve in delo v mrtvašnici;
  - (i) gradbeništvo;
  - (j) gozdarstvo;
  - (k) promet;
  - (l) poklice, ki so ključni za delovanje družbe in njeno blaginjo med izrednimi dogodki za javno zdravje ter so opredeljeni v oceni pristojnih organov glede bioloških tveganj.
11. Delavci iz podtočke (ii) točke (c) drugega odstavka 7. člena konvencije naj vključujejo:
- (a) nosečnice in doječe matere;
  - (b) mlade delavce;
  - (c) starejše delavce;
  - (d) delavce z invalidnostmi;
  - (e) delavce, ki so medicinsko dovzetni za okužbe ali alergije, vključno z imunokompromitiranimi osebami;
  - (f) delavce, ki potrebujejo zaščito zaradi svojega socialnega položaja in več oblik ranljivosti;
  - (g) delavce migrante.
12. Ukrepi za pripravljenost in odzivanje, kot so načrti in postopki, ki se sprejmejo v skladu s točko (d) drugega odstavka 7. člena konvencije, naj vključujejo:
- (a) pripravo ali posodobitev predpisov za obvladovanje nezgod in izrednih dogodkov;
  - (b) sisteme odkrivanja in zgodnjega opozarjanja;
  - (c) ukrepe, ki se sprejmejo v delovnem okolju ob izbruhu, epidemiji ali pandemiji, vključno s podporo delavcem in delodajalcem v primeru izolacije in karantene;
  - (d) mehanizme usklajevanja in izmenjave informacij z organi za javno zdravje;
  - (e) notranje in mednarodno sodelovanje pri raziskavah;
  - (f) zagotavljanje ustreznih človeških virov za nujne primere, vključno z zmogljivostmi ob povečanih potrebah in s prilagodljivostjo razporejanja virov;
  - (g) učinkovito delovanje zdravstvenih ustanov in ključnih storitev;
  - (h) materialno pripravljenost;
  - (i) sodelovanje med ustreznimi državnimi in mednarodnimi organi na področju

- javnega zdravja, ravnanja z vodo in odpadki, zdravstvene ekologije, medicine dela in veterine, inšpektorati za delo ter drugimi ustreznimi strokovnjaki in partnerji;
- (j) sisteme kriznega odzivanja na področju javnega zdravja in komunikacijo v realnem času pri pridobivanju strokovnih nasvetov za pripravo na izbruhe in njihovo obvladovanje;
- (k) usposabljanje izvajalcev storitev medicine dela o morebitnih bioloških nevarnostih, podprto s kliničnim ali laboratorijskim nadzorom.
13. Pri razvoju ureditve in smernic za upravljanje varnosti in zdravja pri delu v zvezi z biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju naj članice ustrezno upoštevajo s tem povezane mednarodno dogovorjene tehnične in praktične smernice Mednarodne organizacije dela in drugih pristojnih organizacij ter spodbujajo pristop sistemskega upravljanja varnosti in zdravja pri delu, kot je navedeno v Smernicah za sisteme upravljanja varnosti in zdravja pri delu (ILO–OSH 2001).
14. Članice lahko razmislijo o različnih pristopih za določitev ustreznih in sorazmernih ukrepov za nadzor nad tveganjem, ki lahko vključujejo predpise, politike ali smernice za delo, povezano z nekaterimi vrstami bioloških nevarnosti, ter razvrstitev bioloških nevarnosti v skupine tveganj ali nevarnosti na podlagi njihovih lastnosti in epidemioloških profilov.
15. Ob upoštevanju, da številne biološke nevarnosti pomenijo čezmejna tveganja, naj članice spodbujajo nacionalne in večnacionalne delodajalce, da zagotovijo ustrezne razmere za varnost in zdravje pri delu ter prispevajo h kulturi preventive za odpravo nevarnosti ali zmanjšanje teh tveganj.

III.

Socialna in zaposlitvena varnost

16. Pri uporabi 12. člena konvencije naj članice, kadar je to primerno, pravilno upoštevajo Konvencijo o minimalnih normah socialne varnosti, 1952 (št. 102), Konvencijo o dajatvah za nesreče pri delu in poklicne bolezni, 1964 [Priloga I spremenjena leta 1980] (št. 121), Priporočilo o dajatvah za nesreče pri delu in poklicne bolezni, 1964 (št. 121), Priporočilo o seznamu poklicnih bolezni, 2002 (št. 194), druge ustrezne instrumente ter njihove poznejše spremembe in revizije.
17. Članice naj si v skladu z notranjimi okoliščinami prizadevajo zagotoviti dostop do osnovnega dohodka in ukrepe za nemoteno poslovanje med izolacijo ali karanteno.
18. Članice naj si prizadevajo zagotoviti, kadar je to primerno, zaščito pred odpuščanjem, če morajo biti delavci odsotni z dela zaradi spoštovanja ukrepov spremljanja, omejitev potovanj, odrejene karantene ali izolacije ali zaradi s tem povezane preventivne obravnave ali zdravljenja.

IV.

Skladnost z zakoni in drugimi predpisi

19. Sistem inšpekcijskega nadzora iz 13. člena konvencije naj temelji na določbah Konvencije o inšpekciji dela v industriji in trgovini, 1947 (št. 81), in Konvencije o inšpekciji dela v kmetijstvu, 1969 (št. 129), brez poseganja v iz njih izhajajoče obveznosti članic, ki so te instrumente ratificirale.

V.

Dolžnosti in odgovornosti delodajalcev

20. Pri izvajanju preventivnih in zaščitnih ukrepov, za katere so odgovorni v skladu s 15. členom konvencije, naj delodajalci pravilno upoštevajo ustrezne instrumente, kodekse ravnanja in smernice, vključno s Priporočilom o varnosti in zdravju pri delu, 1981 (št. 164), Priporočilom o spodbujanju varnosti in zdravja pri delu, 2006 (št. 197), Smernicami za sisteme upravljanja varnosti in zdravja pri delu (ILO–OSH 2001), Tehničnimi smernicami o bioloških nevarnostih v delovnem okolju ter drugimi ustreznimi poznejšimi smernicami, ki jih je sprejela Mednarodna organizacija dela.
21. Pri izvajanju vrstnega reda ukrepov iz točke (b) 16. člena konvencije naj delodajalci upoštevajo Tehnične smernice o bioloških nevarnostih v delovnem okolju ter druge ustrezne poznejše smernice, ki jih je sprejela Mednarodna organizacija dela.
22. Načrti in postopki za pripravljenost in odzivanje iz 18. člena konvencije naj vključujejo:
  - (a) pripravo ali posodobitev politik in smernic obvladovanja izrednih dogodkov na delovnem mestu, ki so povezani z biološkimi nevarnostmi, pri čemer upoštevajo mogoče vplive na javno zdravje;
  - (b) zagotavljanje ustreznih in zadovoljivih preventivnih ukrepov v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso ter na podlagi presoje glede tveganj, ki lahko vključujejo za delavce brezplačno in prostovoljno cepljenje, imunizacijo, kemoprofilakso in testiranje.

VI.

Učinek na prejšnje priporočilo

23. To priporočilo nadomešča Priporočilo o preprečevanju vraničnega prisada, 1919 (št. 3).

Zgornje besedilo je verodostojno besedilo priporočila, ki ga je pravilno sprejela Generalna konferenca Mednarodne organizacije dela na svojem 113. zasedanju, ki je bilo v Ženevi in se je končalo 13. junija 2025.

V POTRDITEV TEGA sva to podpisala 13. junija 2025:

predsednik konference

EDGAR MOYO

generalni direktor Mednarodnega urada za delo

GILBERT F. HOUNGBO

Mednarodna konferenca dela

Spremembe iz leta 2025
Konvencije o delu v pomorstvu (2006),
kot je bila spremenjena (MKDP, 2006),
ki jih je odobrila konferenca na svojem 113. zasedanju v
Ženevi 6. junija 2025

---

³⁷ Besedilo Sprememb iz leta 2025 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in sicer njenega Kodeksa, je v angleškem jeziku dostopno na:
https://normlex.ilo.org/dyn/nrmlx_en/f?p=1000:51:::51:P51_CONTENT_REPOSITORY_ID:4438363

**SPREMEMBE IZ LETA 2025
KONVENCIJE O DELU V POMORSTVU (2006),
KOT JE BILA SPREMENJENA (MKDP, 2006)**

1. Repatriacija brez diskriminacije: Sprememba Kodeksa, ki se nanaša na pravilo 2.5

Sprememba Kodeksa, ki se nanaša na pravilo 2.5 – Repatriacija

Standard A 2.5.1 – Repatriacija

Doda se nov deseti odstavek in preštevilči deseti odstavek:

10. Vsaka članica omogoči repatriacijo pomorščakov na način, ki izključuje diskriminacijo na kateri koli podlagi, in ne glede na državo zastave, pod katero pluje ladja, na kateri so pomorščaki zaposleni, najeti ali delajo.

2. Izhod na kopno: Spremembe Kodeksa, ki se nanašajo na pravilo 2.4

Spremembe Kodeksa, ki se nanašajo na pravilo 2.4 – Pravica do dopusta

Standard A 2.4 – Pravica do dopusta

Naslov se nadomesti z naslovom »Standard A 2.4.1 – Pravica do dopusta«.

Doda se nov standard:

Standard A 2.4.2 – Izhod na kopno

1. Vsaka članica zagotovi, da javni organi pomorščakom dovolijo izkrcanje na kopno, ko je ladja, s katero so prispeli, v pristanišču v njeni jurisdikciji, pod pogojem, da so bile izpolnjene ustrezne formalnosti in javni organi nimajo razloga zavrniti dovoljenja za izkrcanje zaradi javnega zdravja, javne varnosti in zaščite ali javnega reda.

2. Izhod na kopno se dovoli na način, ki izključuje diskriminacijo na kateri koli podlagi, in ne glede na državo zastave, pod katero pluje ladja, na kateri so pomorščaki zaposleni, najeti ali delajo.

3. Pomorščak ne potrebuje vizuma ali posebnega dovoljenja za izhod na kopno.

4. V vsakem primeru, ko je bilo zavrnjeno dovoljenje za izkrcanje na kopno, ustrezni javni organi o razlogih za zavrnitev obvestijo zadevnega pomorščaka in poveljnika ladje. Na zahtevo zadevnega pomorščaka ali poveljnika ladje take razloge sporočijo v pisni obliki.

5. Vsaka članica od ladjarja zahteva, da pomorščakom na ladjah, ki plujejo pod njeno zastavo, dovoli izhod na kopno zaradi njihovega zdravja in dobrega počutja ter v skladu z operativnimi zahtevami njihovega delovnega mesta.

6. Ob prihodu ladje v pristanišče ladjarji pomorščakom izven njihovega delovnega časa dovolijo izhod na kopno, razen če ustrezni organi države pristanišča ne prepovejo ali omejijo izhoda z ladje ali je to prepovedano ali omejeno iz varnostnih ali operativnih razlogov.

7. Za izhod na kopno, ki je odobren v skladu z določbami Konvencije o olajšavah v mednarodnem pomorskem prometu, se šteje, da izpolnjuje zahteve iz prvega do četrtega odstavka tega

standarda.

Doda se nova smernica:

Smernica B 2.4.5 – Omogočanje izhoda na kopno

1. Vsaka članica naj sodeluje, kadar je to primerno, z organizacijami ladjarjev in pomorščakov ter drugimi ustreznimi deležniki v pristanišču, da se uvedejo postopki na ladji in v pristanišču, ki pomorščakom omogočijo izhod na kopno.

2. Vsaka članica naj zagotovi osebju v svojih pristaniščih in na svojih terminalih ustrezne informacije ter usposabljanje o pravicah pomorščakov, vključno s pravico do izhoda na kopno.

3. Pomorščaki kot ključni delavci: Sprememba Kodeksa, ki se nanaša na pravilo 2.5

Sprememba Kodeksa, ki se nanaša na pravilo 2.5 – Repatriacija

Smernica B 2.5 – Repatriacija

Doda se nova smernica in preštevilčijo smernice v nadaljevanju:

Smernica B 2.5.2 – Ključni delavci

1. Vsaka članica naj opredeli in prizna pomorščake kot ključne delavce ter sprejme ustrezne ukrepe, ki omogočijo njihovo varno gibanje med potovanjem, povezanim z njihovo zaposlitvijo ali delom, vključno z dostopom do izhoda na kopno, repatriacijo, menjavo posadke in zdravstveno oskrbo na kopnem.

4. Pravična obravnava pomorščakov in pomorskih nesreč: Spremembe Kodeksa, ki se nanašajo na pravili 4.4 in 5.1

Sprememba Kodeksa, ki se nanaša na pravilo 4.4 – Dostop do zmogljivosti za dobro počutje na kopnem

Smernica B 4.4.6 – Pomorščaki v tujem pristanišču

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

2. Pomorščake, ki so pridržani v tujih pristaniščih, je treba obravnavati hitro, po veljavnem pravnem postopku in z ustrezno konzularno zaščito, pri čemer se pravilno upoštevajo Smernice Mednarodne organizacije dela/Mednarodne pomorske organizacije o pravični obravnavi pomorščakov, pridržanih v zvezi z domnevnim kaznivim dejanjem.

Sprememba Kodeksa, ki se nanaša na pravilo 5.1 – Obveznosti države zastave

Standard A 5.1.6 – Pomorske nesreče

Dodata se nova prvi in drugi odstavek, ki se glasita:

1. Članice pri preiskovanju pomorske nesreče pravilno upoštevajo načela Kodeksa Mednarodne pomorske organizacije o mednarodnih standardih in priporočeni praksi za varnostne preiskave pomorskih nesreč ali pomorskih incidentov ter priporočila Smernic Mednarodne organizacije dela/Mednarodne pomorske organizacije o pravični obravnavi pomorščakov ob pomorskih nesrečah in Smernic Mednarodne organizacije dela/Mednarodne pomorske organizacije o pravični obravnavi pomorščakov, pridržanih v zvezi z domnevnim kaznivim dejanjem.

2. Brez poseganja v svojo zakonodajo naj članice, če je to izvedljivo, sodelujejo z zadevnimi državami, da pomagajo pri

uporabi zgoraj navedenih smernic.

5. Stroški repatriacije: Sprememba Kodeksa, ki se nanaša na pravilo 2.5

Sprememba Kodeksa, ki se nanaša na pravilo 2.5 – Repatriacija

Standard A 2.5.1 – Repatriacija

Doda se nov tretji odstavek in preštevilčijo odstavki v nadaljevanju.

3. Stroški, ki jih v skladu s točko c drugega odstavka za repatriacijo krije ladjar, vključujejo vsaj:

- (a) prevoz do izbranega namembnega kraja za repatriacijo;
- (b) nastanitev in hrano od trenutka, ko pomorščak zapusti ladjo, do takrat, ko prispe v namembni kraj repatriacije;
- (c) prevoz do 30 kg osebne prtljage pomorščaka v namembni kraj repatriacije in
- (d) potrebno zdravstveno oskrbo, dokler pomorščak ni zdravstveno sposoben za potovanje v namembni kraj repatriacije.

Smernica B 2.5.1 – Pravica do repatriacije

Tretji odstavek se nadomesti tako, da se glasi:

3. Stroški, ki jih za repatriacijo krije ladjar v skladu s tretjim odstavkom standarda A 2.5.1, naj vključujejo tudi plačilo in dodatke od trenutka, ko pomorščak zapusti ladjo, do takrat, ko prispe v namembni kraj repatriacije, če je to določeno v notranjih zakonih ali drugih predpisih ali kolektivnih pogodbah.

6. Usposobljenost za zdravstveno oskrbo: Sprememba Kodeksa, ki se nanaša na pravilo 4.1

Sprememba Kodeksa, ki se nanaša na pravilo 4.1 – Zdravstvena oskrba na ladji in kopnem

Smernica B 4.1.1 – Zagotavljanje zdravstvene oskrbe

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

2. Usposabljanje iz prvega odstavka te smernice mora temeljiti na vsebini najnovejših izdaj Mednarodnega zdravstvenega priročnika za pomorščake in ribiče, Mednarodnega zdravstvenega priročnika za ladje, Priročnika prve medicinske pomoči za uporabo pri nezgodah, ki vključujejo nevarno blago, Dokumenta z usmeritvami – Mednarodnih navodil za pomorsko usposabljanje ter zdravstvenega poglavja Mednarodnega signalnega kodeksa in podobnih notranjepravnih smernic.

Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

4. [...] Pri sprejemanju ali pregledovanju ladijskega zdravstvenega priročnika, ki se uporablja na državni ravni, ter pri določanju vsebine omarice z zdravili in medicinske opreme pristojni organ upošteva mednarodna priporočila na tem področju, vključno z najnovejšo izdajo Mednarodnega zdravstvenega priročnika za pomorščake in ribiče, Mednarodnega zdravstvenega priročnika za ladje in drugimi navodili, navedenimi v drugem odstavku te smernice.

7. Nasilje in nadlegovanje: Spremembe Kodeksa, ki se nanašajo na pravila 1.4, 3.1, 4.3 in 5.1

Sprememba Kodeksa, ki se nanaša na pravilo 1.4 – Zaposlovanje in nameščanje

Smernica B 1.4.1 – Organizacijske smernice in smernice za izvajanje

V drugem odstavku se doda nova točka l (in črta »in« v točki j drugega odstavka ter nato doda na koncu točke k drugega odstavka).

- (l) ukrepi za preprečevanje in obravnavanje nasilja in nadlegovanja, vključno s spolnim nadlegovanjem, trpinčenjem in spolnim napadom, v postopkih zaposlovanja in nameščanja.

Sprememba Kodeksa, ki se nanaša na pravilo 3.1 – Nastanitveni prostori in prostori za prosti čas

Smernica B 3.1.10 – Posteljnina, posoda in jedilni pribor ter drugo

V prvem odstavku se doda nova točka d (in črta »in« v točki b prvega odstavka ter nato doda na koncu točke c prvega odstavka).

- (d) pomorščakom naj bo na voljo dovolj ustreznih higienskih pripomočkov za menstruacijo in sredstev za njihovo odlaganje med odpadke.

Sprememba Kodeksa, ki se nanaša na pravilo 4.3 – Zagotavljanje varnosti in zdravja ter preprečevanje nezgod

Standard A 4.3 – Zagotavljanje varnosti in zdravja ter preprečevanje nezgod

V prvem odstavku se doda nova točka e (in črta »in« v točki c prvega odstavka ter doda na koncu točke d prvega odstavka).

- (e) ustrezno preprečevanje in odpravljanje, vključno s prepovedjo v zakonodaji, nasilja in nadlegovanja na ladji, vključno s spolnim nadlegovanjem, trpinčenjem in spolnim napadom, ob ustreznem upoštevanju Konvencije o odpravi nasilja in nadlegovanja v svetu dela, 2019 (št. 190).

V drugem odstavku se dodajo nove točke e do h (in črta »in« v točki c drugega odstavka).

- (e) opredeljujejo nasilje in nadlegovanje na ladji, vključno s spolnim nadlegovanjem, trpinčenjem in spolnim napadom, v skladu s 1. členom Konvencije o odpravi nasilja in nadlegovanja v svetu dela, 2019 (št. 190);³⁸
- (f) zahtevajo, da ladjarji sprejmejo in izvajajo ustrezne politike in ukrepe za preprečevanje in obravnavanje nasilja in nadlegovanja na ladji, vključno s spolnim nadlegovanjem, trpinčenjem ter spolnim napadom;
- (g) zahtevajo, da pomorščaki in druge zadevne osebe upoštevajo veljavne politike in ukrepe, ki se izvajajo za

---

³⁸V skladu s točko a prvega odstavka 1. člena Konvencije o odpravi nasilja in nadlegovanja v svetu dela, 2019 (št. 190), se izraz »nasilje in nadlegovanje« v svetu dela nanaša na vrsto nesprejemljivih vedenj in ravnanj ali nevarnosti le-teh, bodisi posameznih bodisi ponavljajočih se, katerih namen je povzročiti telesno, psihološko, spolno ali ekonomsko škodo oziroma ki jo povzročijo ali bi jo verjetno povzročila, ter vključuje tudi nasilje in nadlegovanje zaradi spola.

preprečevanje in obravnavanje nasilja in nadlegovanja na ladji, vključno s spolnim nadlegovanjem, trpinčenjem ter spolnim napadom, in

- (h) uvajajo, ob posvetovanju z organizacijami ladjarjev in pomorščakov, varne, pravične in učinkovite mehanizme in postopke prijave nasilja in nadlegovanja na ladji, vključno s spolnim nadlegovanjem, trpinčenjem ter spolnim napadom.

Smernica B 4.3.1 – Določbe o nezgodah pri delu, poškodbah in boleznih

Prvi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

1. [...] Upoštevati je treba tudi Priporočilo o odpravi nasilja in nadlegovanja v svetu dela, 2019 (št. 206), in najnovejšo različico Smernic za odpravo nadlegovanja in trpinčenja na ladjah, ki sta jo objavili Mednarodna zbornica za plovbo in Mednarodna federacija delavcev v prometu.

V drugem odstavku se točka m spremeni tako, da se glasi:

- (m) zagotovitev vse potrebne osebne varovalne opreme za pomorščake v ustrezni velikosti;

V četrtem odstavku se točka d spremeni tako, da se glasi:

- (d) nadlegovanje in trpinčenje nasilju in nadlegovanju na ladji, vključno s spolnim nadlegovanjem, trpinčenjem in spolnim napadom.

Smernica B 4.3.6 – Preiskave

V drugem odstavku se točka g spremeni tako, da se glasi:

- (g) težave, ki nastanejo zaradi nadlegovanje in trpinčenja nasilja in nadlegovanja na ladji, vključno s spolnim nadlegovanjem, trpinčenjem in spolnim napadom.

Doda se nov tretji odstavek.

3. Države zastave, države pristanišča in države, ki zagotavljajo delovno silo, naj sodelujejo pri preiskavah primerov nasilja in nadlegovanja na ladji, vključno s spolnim nadlegovanjem, trpinčenjem ter spolnim napadom.

Smernica B 4.3.11 – Mednarodno sodelovanje

Doda se nov četrti odstavek.

4. Vsaka članica naj ustrezno razmisli o dajanju pobude za in vključenosti v mednarodno sodelovanje na področju pomoči, programov in raziskav v zvezi s preprečevanjem in obravnavanjem nasilja in nadlegovanja na ladji, vključno s spolnim nadlegovanjem, trpinčenjem ter spolnim napadom.

Sprememba Kodeksa, ki se nanaša na pravilo 5.1 – Obveznosti države zastave

Standard A 5.1.5 – Postopek prijave na ladji

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

2. Vsaka članica s svojimi zakoni ali drugimi predpisi zagotovi, da se na ladji izvaja ustrezen postopek prijave, usklajen z zahtevami pravila 5.1.5. S tem postopkom se poskuša rešiti prijava na najnižji mogoči stopnji. Pomorščaki pa imajo v vsakem primeru pravico podati prijavo neposredno pri poveljniku in, kadar menijo, da je potrebno, pristojnem osebu na kopnem ali pristojnem

zunanjem organu.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

3. Postopek prijave na ladji vključuje pravico pomorščaka, da ga med postopkom prijave spremlja oseba ali pooblaščenec, ter tudi zaščito pred morebitnim šikaniranjem, do katerega lahko pride zaradi podane prijave. Izraz "šikaniranje" pomeni katero koli škodljivo dejanje katere koli osebe, ki je škodljivo za pomorščaka zaradi podane prijave, ki očitno ni bila podana zaradi slabega namena ali zlorabe v zvezi s prijavami, žrtvami, pričami in žvižgači. Ustrezno se upoštevajo primeri, ko je prijava očitno vložena zaradi slabega namena ali zlorabe.

Doda se nov peti odstavek.

5. Na vseh stopnjah se sprejmejo ustrezni ukrepi za varovanje zaupnosti prijave, ki jo vloži pomorščak.

Zgornje besedilo je verodostojno besedilo sprememb, ki jih je pravilno odobrila Generalna konferenca Mednarodne organizacije dela na svojem 113. zasedanju, ki je bilo v Ženevi in se je končalo 13. junija 2025.

V POTRDITEV TEGA sva to podpisala 13. junija 2025:

predsednik konference

EDGAR MOYO

generalni direktor Mednarodnega urada za delo

GILBERT F. HOUNGBO